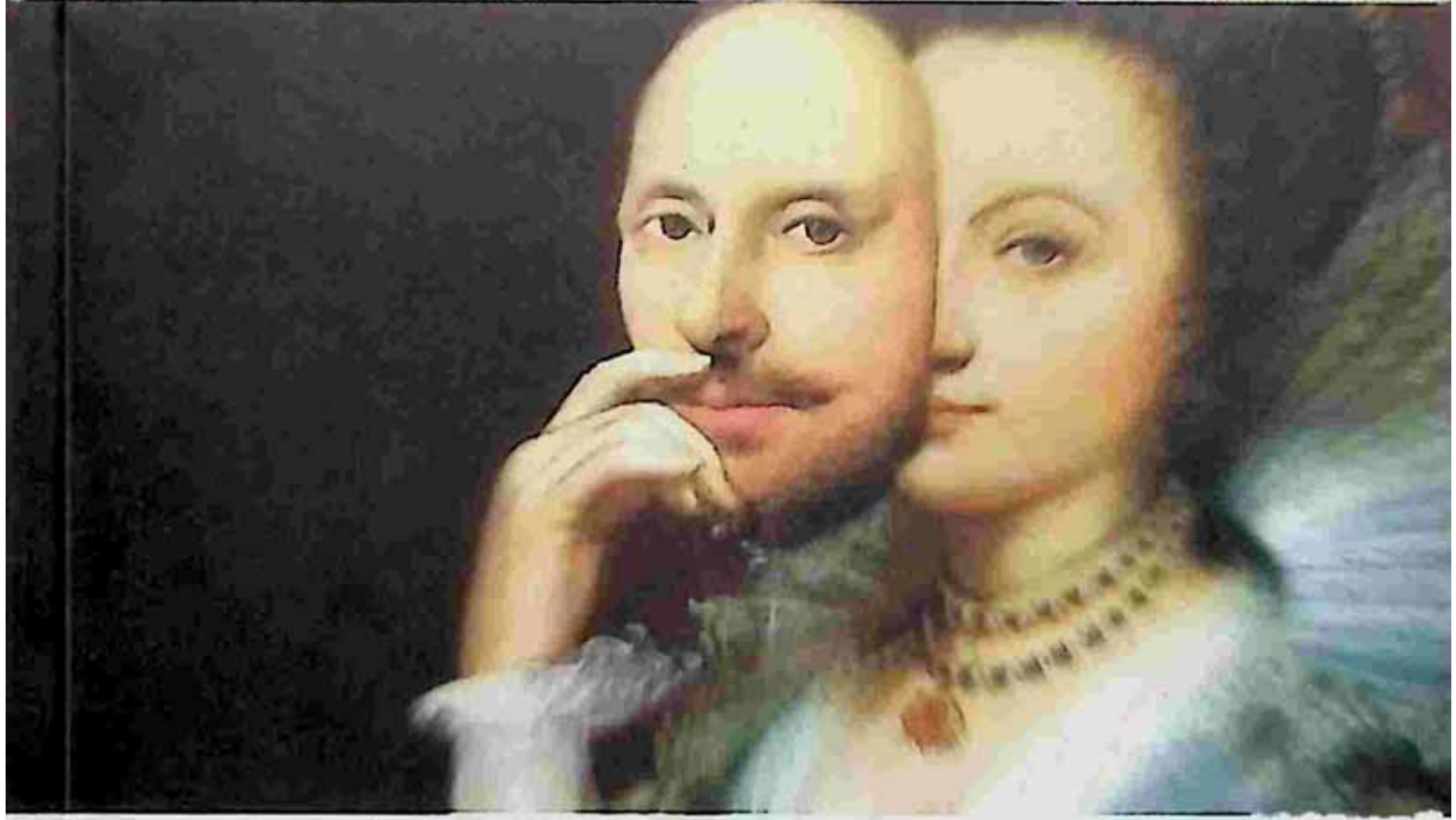

စိန်ကူးချိုချိုစာပေဌာန

စီးနင်း ကမ္ဘာကျော် ဂိုဏ်းစပီးယား ပြဇာတ်များ

တတိယအကြိမ်

Shakespeare STORIES

ရိုတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များသည် လူလောကဇာတ်လမ်းများ ဖြစ်၏။
 ရိုတ်စပီးယား၏ ဇာတ်ကောင်များသည် လူလောကဖွဲ့စည်းပုံကို လိုက်၍ လုပ်ရသော
 နေ့စဉ်အလုပ်များကို စုပေါင်း၍ ထိုဇာတ်ကောင်များသည် ဆိုးသော် ဆိုးရ၏။
 ကောင်းသော် ကောင်းရ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရိုတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များမှာ
 ဘဝနှင့်ဟပ်မိ၊ အင်းကိုက်သော ပြဇာတ်များဖြစ်၏။ ရိုတ်စပီးယားသည်
 ကောင်းမည်ထင်က ရရာဇာတ်လမ်းကို ယူ၏။ ပြီးမှ ပြုကွက်ဆင်ပြီး
 ဇာတ်ကောင်များကို ဖော်သွား၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ ဇာတ်လမ်းအစများမှာ
 ယုံတမ်း ထိုးဇာတ်ပမာ ဖြစ်နေသည်ဟုဆိုသော် ဆိုနိုင်ပေသည်။ သို့သော်
 ဤဇာတ်လမ်း စပုံကြောင့် ရိုတ်စပီးယားကို အပြစ်မပြောနိုင်ချေ။ နောက်
 ကပြသွားသောအခန်းများ အပေါ်တွင်သာ မူတည်၍ အကျိုးအပြစ် ပြောရပေမည်။

ISBN 9789997117649

UNU21

9 789997 117649

2,500.00KS

ကမ္ဘာကျော် ရိုတ်စပီးယား ပြဇာတ်များ ဦးနု
စာမျက်နှာ ၁၉၃ + မျက်နှာ၊ ၁၂.၈ ဧင်တီ x ၁၈.၅ ဧင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ သင်္ဃာတန်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။
၂၀၁၉၊ ဇူလိုင်လ၊ တတိယအကြိမ်၊ အုပ်စု ၅၀၀၊
၂၀၀၉ သင်းစာပေ၏ ဒုတိယအကြိမ်

ရောင်းစား ၂ ၅ ၀ ၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCmyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

ကမ္ဘာကျော်
ရှိတ်စပီးယားပြဇာတ်များ
ဦးနု

စာစီစာကုံးကြိုက်၊ ၂၀၁၅

မာတိကာ

- ရှိတ်စပီးယား အတ္ထုပ္ပတ္တိ	၁
၁။ ဗင်းနစ်မြို့ကုန်သည်ကြီး	၇၃
၂။ ဂျူးလီယက်ဆီဇာ	၉၇
၃။ ဟင်းမလက်	၁၁၉
၄။ ဘုရင်လီယာ	၁၃၉
၅။ ရှိတ်စပီးယား ရေး မရေး	၁၆၁
၆။ ဦးပုညနှင့် ရှိတ်စပီးယား	၁၇၅
- ဦးနု (၁၉၀၇ - ၁၉၉၅) အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း	၁၈၃

ရှိုတ်စပီးယား
(အတ္ထုပ္ပတ္တိ)

ဝီလျံရှိုတ်စပီးယားတို့ မျိုးရိုးမှာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဝါဝစ်နယ်၊ အသည်မျိုးရိုး ဖြစ်လေသည်။ ဝီလျံရှိုတ်စပီးယားဆိုသော အမည်ကား သမားရိုးကျအမည် ဖြစ်၏။ ၁၆ ရာစုခေတ်က ဝါဝစ်နယ် တစ်နယ် တည်းတွင်ပင် ဝီလျံရှိုတ်စပီးယား များပြားစွာ ပေါ်ခဲ့သည်။ ၁၅၇၉ ခုနှစ်ပေါ်တစ်ယောက်မှာ ၊ အဗွန်မြစ်တွင် ရေနစ်သေဆုံး၏။ နောက်နှစ် ပေါင်း ၄၀ ကြာသော် ရှိုတ်စပီးယားတစ်ယောက် ပေါ်လာပြန်၏။ သူကား လယ်သမားတစ်ဦး၏ စာရင်းငှား ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်၏။ ဖိလစ်ရိုဂျာဆိုသူတစ်ဦးအား မုယောစပါးဖိုး ၁ ပေါင်၊ ၁၅ သျှီလင်၊ ၁၀ ပဲနီအတွက် ရုံးတင်တရားစွဲခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုရှိုတ်စပီးယား ကား ဗင်းနစ်မြို့ကုန်သည်ကြီး ဇာတ်ထဲမှ ရှိုင်းလော့ကို မွေးပေးခဲ့သော

၁။ Warwick ၂။ Avon ၃။ Philip Roger

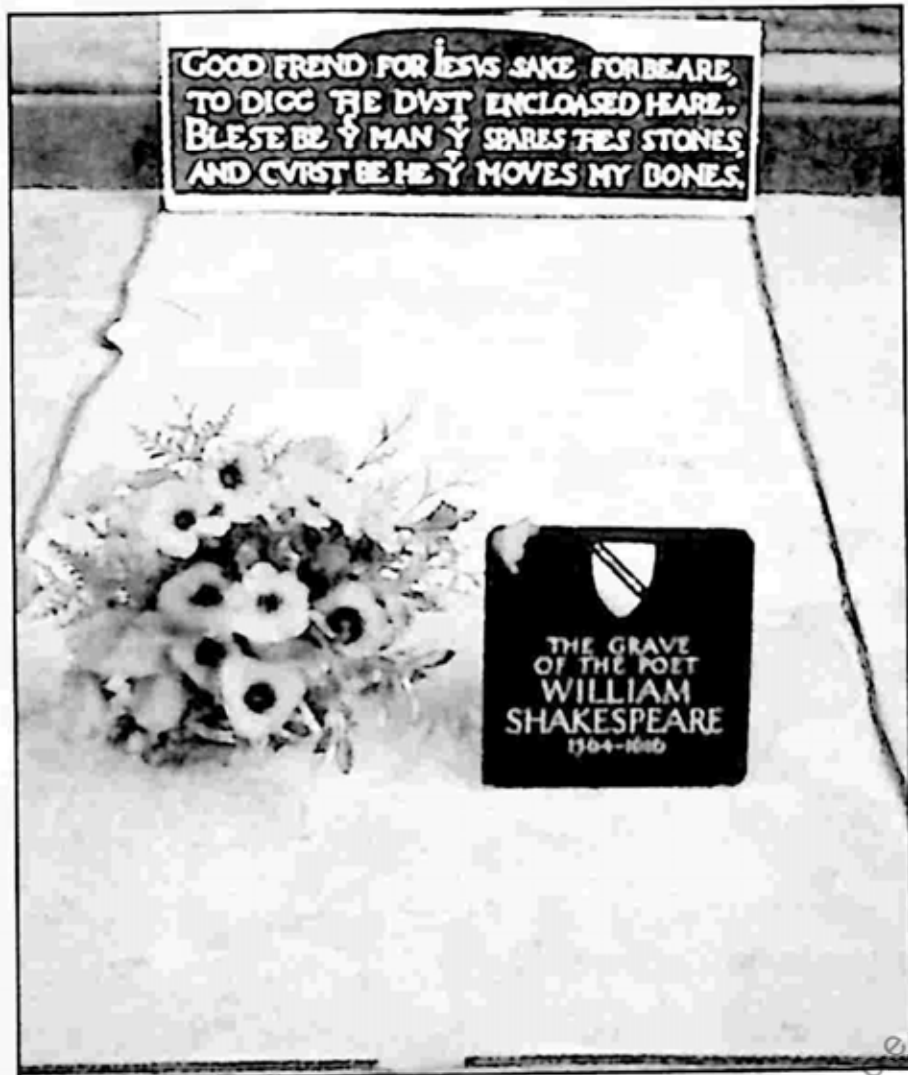
ကျွန်ုပ်တို့ ရှိတ်စပီးယား မဟုတ်သေး။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရှိတ်စပီးယားမှာ စထရက်ဖို့မြို့၊ ရွာဆော် ဂျန်ရှိတ်စပီးယား ဇနီးမောင်နှံတို့က ခရစ်နှစ် ၁၅၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်လိုက်သော ကုလပုတ္တ အမျိုးကောင်းသားတည်း။

ရှိတ်စပီးယား၏ ဘိုးအေမှာ ၂ စနစ်တာဖီးနယ်ရှိ ဒိုင်လမီကုတ် လယ်လုပ်သားတစ်ဦးဖြစ်သူ ရစ်ချတ်ရှိတ်စပီးယား ဖြစ်ဟန်တူ၏။ သူ့ဘိုးအေအကြောင်းမူ ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်းစွာမသိရသော်လည်း ရှိတ်စပီးယား၏ဖခင် ဂျန်ရှိတ်စပီးယားအကြောင်းကိုကား လုံလောက်စွာ သိရပေသည်။ ဂျန်ရှိတ်စပီးယားသည် ၁၅၅၂ ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးပိုင်းလောက်တွင် စထရက်ဖို့မြို့သို့ လာရောက်နေထိုင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူသည် သိုးမွေးရောင်းသူအဖြစ် တစ်မျိုး၊ သားထိုးသမားအဖြစ် တစ်သွယ်၊ လက်အိတ်သည်အဖြစ် တစ်ဖုံ အသက်မွေးသူဖြစ်၏။ ထိုအလုပ်အကိုင်တို့ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ပစ္စည်းဖြစ်ခဲ့ပြီးလျှင် အမွေပစ္စည်းများစွာ ရထားသော မိန်းမတစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ်လိုက်၏။ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း အရက်မြည်းသူ၊ ရဲလုလင်၊ ရာပြတ်၊ ရွာဆော်၊ သမာဓိလူကြီး စသည်ဖြင့် အလုပ်အကိုင် တသီတတန်းကြီး ထမ်းရွက်ခဲ့၏။ ဝီလျံရှိတ်စပီးယား လေးနှစ်သားအရွယ်တွင် ရာဇဝတ် အာဏာရမြို့ပိုင် ဖြစ်လာခဲ့၏။ ဤကား သူ့အထွတ်အထိပ်ဖြစ်၏။ နောက် သူ့အလုပ်အကိုင်များမှာ ရေလျှောသကဲ့သို့ လျှောကျလေတော့သည်။ သူတစ်ပါးကို တရားစွဲပိုင် သူအဖြစ်မှ တရားစွဲခံရသူအဖြစ်၊ သူတစ်ပါးထံမှ ရစရာရှိသူအဖြစ်မှ သူတစ်ပါးကို ပေးစရာရှိသူအဖြစ်သို့ ကျလာ၏။ မိန်းမပစ္စည်းများကို ချပေါင်ရ၏။ မြို့အုပ်ချုပ်ရေး အစည်းအဝေးမှ ဖယ်ခွာခဲ့ရ၏။ ဘုရား

၁။ Stratford ၂။ Snitterfield ၃။ Wilmecote

ရိုတ်စပီးယား၏
နေအိမ်

ရိုတ်စပီးယား၏
သင်္ချိုင်းဂူ

ဝတ်ကျောင်းကို မတက်၊ လူကို ကျောခိုင်းလာတော့၏။ သို့သော် သူ့
 လူ့ဘဝ စဉ်ကကဲ့သို့ တရားတပေါင် အမြဲတွေ့နေလေ၏။ သူ့အသက်
 အရွယ် ကြီးလာသောအခါ သူ့သား စီးပွားဖြစ်လာပြီဖြစ်သောကြောင့်
 လားမသိ၊ ငွေရေးကြေးရေး ကျပ်တည်းသည်ဟု မကြားရတော့ချေ။
 ၁၆ ရာစုကုန်ခါနီးတွင် အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် အစိုးရထံ တောင်းခံမှု
 ကြောင့် အစိုးရထံမှ တံဆိပ်တပ် ဝတ်လုံအင်္ကျီတစ်ခု ရရှိခဲ့လေသည်။
 သူသည် ခရစ်နှစ် ၁၆၀၁ ခုနှစ်တွင် အနိစ္စရောက်ပြီး စထရက်ဖိုးမြို့
 တွင်ပင် သင်္ဂြိုဟ်လိုက်တော့သည်။ ဂျွန်ရှိတ်စပီးယားသည် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အား
 ကြီးမာန်တက်၊ သွေးကောင်းကောင်းဖြင့် အရာရာကို ပြုလုပ်လာခဲ့သူ
 ဖြစ်သော်လည်း “ထောပတ်မျိုးစုံဖြင့် မုန့်ကိုသုတ်သော်လည်း မည်သည့်
 ထောပတ်မျှ မုန့်မှာမကပ်” ဆိုသော သူ့သားစကားနှင့်အညီ အကျိုးပေး
 မကိုက်၊ ကံမလိုက်သောသူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသတည်း။

သူ ရာဇဝတ် အာဏာရမြို့ပိုင် လုပ်နေခိုက် နယ်လှည့်ကသော
 ဇာတ်သမားတို့သည် စထရက်ဖိုးမြို့သို့ ပထမအကြိမ် ရောက်လာပြီး
 မြို့ရုံးရှေ့တွင် ကပြရ၏။ ဂျွန်ရှိတ်စပီးယားသည် အလုပ်အကိုင်တွင်
 ဇောမသတ်နိုင်၊ စနစ်ကျမှုမရှိ၊ အလောတကြီး လုပ်တတ်ဟန်ရှိသည်။
 စကားပြောရာတွင် အာပေါင်အာရင်းသန်သန်၊ အစွဲကြီးကြီး၊ တိုတိုတုတ်
 တုတ် မှတ်သားစရာ ပြောတတ်ဟန်ရှိ၏။ ချားဒစ်ကင်၏ ဒေးဗစ်
 ကော့ပါးဖီးတွင် မစွတာ ၊ မိုင်ကောဘားသည် ချားဒစ်ကင်၏ အဖေပင်
 ဖြစ်သည်မှန်ပါက ၊ ရိုမီယိုနှင့် ဂျူးလိယက်၊ ၊ နှုတ်သီးကောင်းဆုံးမခန်းမှ
 လူကြီးများမှာ ဝီလျံရှိတ်စပီးယား၏ ဖခင်များဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

၁။ David Copperfield ၂။ Micawber
 ၃။ Romeo and Juliet ၄။ Taming of the Shrew

အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိသူဖြစ်၏။ သဒ္ဒါကျောင်းတွင် လက်တင် ဘာသာကို သင်ခဲ့၏။ ကလေးဘာဝ ကစားမျိုးစုံ ကစားခဲ့ရသူဖြစ်၏။ တူတူပုန်းခဲ့၏။ ဂျင်ပေါက်ခဲ့၏။ ကစားပွဲတွင် ရှုံးရသည့်အဖြစ်ကို နားလည်၏။ မိမိကျေးရွာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်ကို ပြုပြင်စင်အောင် နေ့ရော ညပါ လှည့်လာခဲ့သူဖြစ်၏။ နွေမှဆောင်း၊ ဆောင်းမှနွေ၊ တစ်နေ့ဝင်မှ တစ်နေ့ ထွက်၊ တစ်မိုးသက်မှ တစ်လေတိုက်၊ အထွေထွေ ပြောင်းလဲဆိုက်ခဲ့သော ရာသီဥတုများကို သေချာစွာ လေ့လာခဲ့သူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “နွေရာသီ ဝက် ညဉ့်အိပ်မက်” ဟူသော ပြဇာတ်တွင် ၂တီတာနီယာက မြစ်ကမ်းနား တစ်လျှောက် မြေပြင်တစ်ဝန်းလုံး ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ “အကြင်လယ်သမား၊ လယ်ထွန်နွားတို့၊ ခွန်အားစိုက်စိုက်၊ ချွေးဖြိုက် ဖြိုက်ဖြင့်၊ မောဟိုက်ပန်းကြီး၊ ရုန်းရှာပြီးမှ၊ ရေစီးလျှံတက်၊ ကမ်းလုံး ဖျက်သော်၊ လယ်နက်ကောက်သား၊ နှံမပွားခင်၊ ထွားထွားမျိုးပုပ်၊ ကွင်း လုံးမြုပ်၍၊ သမုဒ်ပမာ၊ ရေလဟာဝယ်၊ ဗလာငေါငေါ၊ နွားခြံကောနှင့်၊ ဝမ်းဖောဖူးရောင်၊ နွားသေကောင်ကို၊ အောင်သေအောင်သား၊ သဘော ထားလျက်၊ လွှားလွှားထိုးဆွ၊ ကျီးညိုမြက၊ ဝမ်းဝဗိုက်ကား၊ နင့်အောင် စားသည်၊ ဝမ်းပါးဖွယ်ပင် ထင်သကား ...” ဟု ဆိုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁။ Midsummer Night's Dream

၂။ Titania

၃။ The ox hath therefore stretch'd his yoke in vain,
 The ploughman lost his sweat, and the green corn
 Hath rotted, ere his youth attain'd a beard,
 The fold stands empty in the drowned field, and crows are
 fatted with the murrain flock.

“ဧပြီလ၏ မသေချာသော ကျက်သရေ၊ ၎င်းညိုသန်းသော သူ့မျက်နှာ” စသော ဥပမာကလေးများမှာ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း ရေးရသော သဘာဝစာဆို လက်ရာများနှင့် မတူချေ။

လူတို့ဇာတ်လမ်းကို နှစ်သက်သူတိုင်းအတွက် တောရွာများတွင် ဖြစ်ပျက်ပုံ၊ အမဲလိုက်ပုံတို့မှာ များစွာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလေသည်။ ဤအကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ရိုတ်စပီးယားသည် အသေးစိတ် ကျွမ်းကျင်ဟန် လက္ခဏာရှိကာ သူသည် ယုန်ထောင်၊ ဆတ်လိုက်၊ သိန်းတိုက်၊ ငှက်ဖမ်း စသောအလုပ်များကို သိ၏။ ထို့ကြောင့် ရိုမီယိုနှင့် ဂျူးလိယက် ပြဇာတ်တွင် -

“တိုးတိုး တိုးတိုး ရိုမီယို၊ သိန်းတိုက်ရဲ့အသံကြောင့် ငှက်ကလေး ပျံသွားမယ်” ဟု ဂျူးလိယက်ကပြောဟန် ရေးထားပေသည်။

ရိုတ်စပီးယားသည် လက်တင်ဘာသာကို ကျွမ်းကျင်သူတစ် ယောက်မဟုတ်ချေ။ အသက်အရွယ် ကြီးလာသောအခါ သူသည် လက် တင်စကားများကို လွယ်လွယ်ကူကူရလွယ်သော ဘာသာပြန်များမှ ယူ သုံးလေသည်။ ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်များကို သူသည် ဇာတ်လမ်းသိရုံ လောက်သာ တတ်၏။

⁹ရော့အိမ်တော်နှင့် လန်ကာစတာအိမ်တော်တို့ အပြိုင်အဆိုင်ဖြစ်မှု ကြောင့် ခေတ်လယ် အင်္ဂလန်ပြည်သည် သုဉ်းသွားရကာ ၁၀ကြူဒါမင်း

- ၁။ The uncertain glory of an April Day
- ၂။ Ugly rack of clouds that steal across his face
- ၃။ Hist, Romeo, Hist! O for a falconer's voice
- ၄။ House of York and House of Lancaster
- ၅။ Tudor

ဆက်များ တန်ခိုးထွက်လာရလေသည်။ ကြူဒါမင်းဆက် ခိုင်မြဲလာရသည်မှာလည်း ယခင် ရှေးနှင့် လန်ကာစတာတို့ ဖြစ်ပွားခဲ့စဉ်က ဒုက္ခများ ပြန်လည်ဖြစ်ပွားလာမည်ကို စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ကြသောကြောင့် မခိုင်မြဲ ခိုင်မြဲအောင် လုပ်ထားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ မင်းချင်းအားပြိုင်ရာက ဒုက္ခတစ်ဖန်ခံရမည်ဆိုသော် အင်္ဂလန်ပြည် တစ်ပြည်လုံးသည် စတုရန်းမိုင်များဆက်ကိုပင် ပြန်နန်းတင်ချင်ကြလေသည်။ ရှိတ်စပီးယား၏ ရာဇဝင်ပြဇာတ်များမှာ ဤအင်အားပြိုင်ပွဲများနှင့် ဇာတ်လမ်းသဏ္ဍာန်တူညီသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ဤအဖြစ်အပျက်တို့ကို စံထားကာ ရှိတ်စပီးယားသည် ရောမရာဇဝင်ကို ဖတ်၏။ အီတလီရှိ အချင်းချင်း ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်ဖြစ်နေသည်ကို ဤအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ကောက်၏။ ရှိတ်စပီးယား၏သင်ခန်းစာမှာ ရာဇဝင်ဆရာ ၂ဟော၏ သင်ခန်းစာပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာဇဝင်ပြဇာတ်များတွင် “အချင်းချင်း မညီညွတ်က အဖိုးတန်ဟူသမျှ အားလုံးပျက်ပြုန်းရ၏။ အချင်းချင်း ညီညွတ်က အဖိုးတန်မှန်သမျှ အားလုံးပြန်ရ၏” ဟု သင်ခန်းစာပေးရေးသည်သာ များပေသည်။^၁ဂျွန်ဘုရင်ပြဇာတ်တွင် ^၂ဖော်လကုန်ဘရစ်က ဤသဘော အတိုင်း ပြောပေသည်။^၃ဒုတိယမြောက်ရစ်ချတ်တွင် ^၄ကာလေးဘုန်းကြီး စကားလည်း ဤသဘောနှင့်နှင်ပင်။

ရှိတ်စပီးယားသည် ထိုခေတ်ထုံးစံအတိုင်း အသက်အရွယ် ငယ်

၁။ Stuart

၂။ Hall

၃။ by discord great things decay and fall to ruin, so the same by concord be revived and erected

၄။ King John

၅။ Faulconbridge

၆။ Richard II

၇။ Bishop of Carlisle

ငယ်ကပင် ကျောင်းမှထွက်ခဲ့ရသည်။ ကျောင်းကထွက်ပြီး သူ ဘာလုပ်
 ကိုင်စားသည်ကို သေချာစွာ မသိရချေ။ သို့သော် 'အော်ဘာရေးက "ငယ်
 ရွယ်စဉ် တောကျောင်းဆရာလုပ်သည်" ဟု ခိုင်လုံစွာ ဆိုထားပေသည်။
 သူသည် သားကြီးဖြစ်၍ တရားတပေါင်ခင်းပုံကို ကျွမ်းကျင်ပေသည်။
 မြို့ပိုင်၏သားမှာ ဤတရားခွင် မသိဘဲနေမည် မဟုတ်ချေ။ အချို့ထင်
 သကဲ့သို့ ရှေ့နေစာရေးလုပ်ဖူးသည် ဆိုသည်မှာလည်း ယုတ္တိမတန်။
 အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

“ဂုဏ်သိမ်ဖျင်းသူသား စစ်ထဲသွား၊ ရပ်ခြားခိုသူခို၊ တက္ကသိုလ်
 ရောက်သူရောက်နေစဉ်”

ဟု ရေးခဲ့သဖြင့် သူ့မှာ အိမ်မှာပင် နေခဲ့ရသူဖြစ်ကြောင်း သိသာ
 ပေသည်။

ခရစ်နှစ် ၁၅၈၂ ခုနှစ်တွင် ရှိတ်စပီးယားသည် အလျင်စလို
 သူ့ထက် ရှစ်နှစ်ကြီးသော 'အင်နီဟာသာဝေးနှင့် လက်ထပ်လိုက်လေ
 သည်။ ခြောက်လကြာသောအခါ သူတို့၏သမီးဦး 'ဆူဆန်နာကို မွေး
 ဖွားလေသည်။ ၁၅၈၅ ခုနှစ်တွင် 'ဟန်နက်နှင့်ဂျူဒစ် အမြွှာကို မွေးလေ
 သည်။ ထိုအချိန်တွင်ပင် မြေပိုင်ရှင်ကြီးဖြစ်ခဲ့သူ 'ဆာသောမတ်လူစီနှင့်
 ရှိတ်စပီးယားသည် အကြီးအကျယ် စကားများရာက စထရက်ဖို့မြို့ကို
 စွန့်ခွာပြီး လန်ဒန်မြို့သို့ ရောက်ခဲ့လေသည်။

၁၅၉၂ ခုတွင် သူသည် ပြဇာတ်ရေးဆရာအဖြစ် နာမည်ထွက်
 လာရကား လန်ဒန်မြို့တော်ရှိ အခြားပြဇာတ်ဆရာများနှင့် အပြိုင်အဆိုင်

၁။ Aubrey
 ၃။ Susanna
 ၅။ Sir Thomas Lucy

၂။ Anne Hathaway
 ၄။ Hamnet and Judith

ဖြစ်လာလေတော့သည်။ အချို့က ရှိတ်စပီးယား လန်ဒန်ကို ရောက်လာရခြင်းအကြောင်းကို “သားငှက်ခိုးမှု” ကြောင့်ဟု ပြောကြသည်။ ။^၁ရိုးဆိုသူရေးသားသော ‘ရှိတ်စပီးယား အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ဤအဖြစ်အပျက်ကို သေချာစွာ ရေးထားပေသည်။ တချို့ကလည်း ရှိတ်စပီးယားသည် နွားထိုးသမား လက်ထောက်ဘဝက လန်ဒန်သို့ ထွက်ပြေးသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် မည်သည်က မမှန်၊ မည်သည်က မှန်သည်ဟု မဆုံးဖြတ်သာချေ။

^၂ဧကရီဘုရင်မ အဲလီဘောက်၏အမိန့်နှင့် ရှိတ်စပီးယားသည် “ဝင်ဆာ၏ အပျော်ကြီးသော ချစ်ဇနီးများ” ခေါ် ပြဇာတ်ကို ၁၄ ရက်နှင့် အပြီးရေးသည်ဟု သိရလေသည်။ ရှိတ်စပီးယား လန်ဒန်မြို့သို့ ရောက်လာခါစက ဆင်းဆင်းရဲရဲနှင့် နေရပေသည်။ မြို့ဆင်ခြေဖုံး ဇာတ်ရုံတွင် ပွဲလာသူတို့ မြင်းထိန်းလုပ်ရသည်ဟုလည်း ဆို၏။ ဤသို့ ဆင်းဆင်းရဲရဲ အောက်ခြေက စရခြင်းပင်လျှင် ရှိတ်စပီးယားအတွက် နေရာကျဖို့ရာ ဖြစ်လာတော့သည်။ သူသည် အောက်ခြေကစ၍ ပြဇာတ်တွင် နိုင်နင်းသူ ဖြစ်၏။^၃ဂိုးစမစ်သည် ^၄အက်လိန်းခေါ် လမ်းထဲရှိ သူတောင်းစားများနှင့် အတူနေခဲ့၍ ဗဟုသုတကြွယ်ဝသကဲ့သို့ ရှိတ်စပီးယားလည်း အရပ်သား ဆင်းရဲသားများနှင့် နေခဲ့၍ အရပ်ထုံးစလေ့ကို ကျွမ်းကျင်သူ

- ၁။ Rowe
- ၂။ Account of life etc, of Mr. William Shakespeare
- ၃။ Queen Elizebeth
- ၄။ Merry wives of Windsor
- ၅။ Goldsmith
- ၆။ Axe lane

ရှိတ်စပီးယားနှင့် စာပေ

ရှိတ်စပီးယားသည် ပြဇာတ်ဆရာမဖြစ်မီ ကဗျာဆရာဖြစ်သည် ဆိုက မမှားနိုင်ချေ။ ကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ သူ့စမ်းသပ်ရေးစပ်ပုံတို့ကို မည်သို့မျှ မသိနိုင်သော်လည်း သူ့ကဗျာနှင့် ပြဇာတ်များကို ဖတ်ခြင်းအား ဖြင့် သူ့စာပေကျမ်းဂန် လိုက်စားပုံကို သိနိုင်ပေသည်။ ကျမ်းဂန်စာအုပ် များမှာ ရှိတ်စပီးယားအတွက် သတ္တုတွင်းလည်းဖြစ်၏။ စာသင်ကျောင်း လည်းဖြစ်၏။ ကျမ်းဂန်များမှရရှိသော ပုံဝတ္ထုတည်းဟူသည့် သတ္တုရိုင်း ကို ပြဇာတ်တည်းဟူသော လက်နက်အဆင်တန်ဆာအဖြစ်သို့ ပုံသွင်း ၏။ ကျမ်းဂန်ထဲမှရသော ရေးနည်းဖွဲ့နည်းတို့ကို မှီး၍ ကဗျာရေး၊ ပြဇာတ် ရေးကျင့်၏။

သူသည် ရသမျှစာအုပ်များကို ဖတ်သူဖြစ်၏။ တွေ့သမျှ အတုခိုး စရာကို ခိုးတတ်သူဖြစ်၏။ ။ မာလိုမှာ သူ့ပြဇာတ်ဆရာဟုခေါ်သော် မမှားနိုင်။ မာလို၏စကားများကို ရှိတ်စပီးယားသည် တိုက်ရိုက်ယူ၍ ပြဇာတ်ထဲတွင် သုံးလေ့ရှိ၏။ ။ ဆရာဂရင်း၏ ။ ဒိုရမ်တပ်နှင့်ဖော်နီးယား ပုံပြင်မှ သူ့ ။ ဆောင်းရာသီပုံ ခေါ် ပြဇာတ်အတွက် ဇာတ်ကွက်ယူ၏။ ။ သောမတ်လော့၏ ။ ရိုဆလင် ဝတ္ထုကိုမှီး၍ ။ “မင်းစိတ်ကြိုက်” ဇာတ် ထုပ်ကိုရေး၏။ ။ “ယူဖူးအစ်” ကိုဖတ်ပြီး စတုတ္ထမြောက် ဟင်နရီဘုရင် တွင် သရော်ထား၏။ ။ ဆစ်ဒနီ၏ အာကေးဒီးယားမှ ဘုရင်လီယာ ပြဇာတ်လာ ဂလောက်စတာနှင့်သားများ အခန်းကို ရေး၏။ ။ ဗင်းနစ်မြို့ ကုန်သည်ကြီးတွင်ပါဝင်သော ရှိုင်းလော့က တရားသူကြီး မြို့စားရှေ့တွင်

၁။ Marlowe ၂။ Green ၃။ Dorastus and Fownia
 ၄။ Winter's tale ၅။ Thomas Lodge ၆။ Rosalyde
 ၇။ As you like it ၈။ Euphues ၉။ Sidney's Arcadia

ပြောသောစကားများမှာ "ဆင်လဘိန်းရေး "တရားဟောသူ" မှ ဖြစ်ပေ၏။ ဤကား သာဓကအနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ရှိတ်စပီးယားမှာ စာအနုဖတ်ဖြစ်ပြီးလျှင် မှန်မှန်ဖတ်သူလည်း ဖြစ်ရကား ရှေးက ပေါ်ခဲ့သော ကျမ်းဂန်များနှင့် သူ့ခေတ်တွင်ပေါ်သော စာအုပ်များကို မလွတ်တမ်း ဖတ်ခဲ့လေသည်။ တစ်ခါဖတ်ဖူးလျှင်လည်း အယုတ်သဖြင့် ဇာတ်လမ်းကို မမေ့တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ရှိတ်စပီးယားကို ပညာရှိ ခေါ်မည့်အစား သညာရှိဟုခေါ်က ပိုမှန်ပေမည်။

ရှိတ်စပီးယား၏ ရာဇဝင်ပြဇာတ်များအတွက် ဇာတ်ကွက်များကို ၂ရာဖီးဟိုလင်ရှောရေး ရာဇဝင်၊ ၃ပလူတပ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိများ၊ ၄ပိန်းတားရေး ပျော်ပွဲဗိမ္မာန်မှ ရရှိပေသည်။ ဟိုလင်ရှော၏ ရာဇဝင်ကိုဖတ်ပြီးလျှင် ရှိတ်စပီးယားသည် ဘုရင်လီယာ၊ မက်ဘက်၊ ဆင်ဘဲလိုင်တို့၏ ဇာတ်ကွက်ကို ရေးချပေသည်။ သို့သော် ရှိတ်စပီးယားသည် ပုံတူရေးသမား မဟုတ်ပေ။ သူတစ်ပါးရေးထားသော မိန်းမကြမ်းတောသူကို နတ်သမီးမျှ လှအောင်လည်း စွမ်းနိုင်၏။ သူတစ်ပါး၏ နန်းမသုံးဆောင်ကို တောသုံးထောင်နှင့် နှိုင်းရအောင်လည်း ဆေးမှုန်းနိုင်သူဖြစ်၏။ ဤသို့ဆိုလျှင် ရှိတ်စပီးယားမှာ မိမိအလိုကျ စာပန်းချီခြယ်နိုင်သူ ဖြစ်ပေသည်။

သာသနာနှင့်ဆိုင်သော ကျမ်းဂန်များနှင့် ပတ်သက်၍မူ ရှိတ်စပီးယားမှာ မည်မျှနဲ့စပ်သည် မစပ်သည်ကို သိနိုင်ရန် အတော်ခဲယဉ်းလေသည်။ သူ့ပြဇာတ်ထဲတွင် ပါရှိသော လောကကြီးအကြောင်း သုံးသပ်ပုံတို့မှာ သမ္မာကျမ်းစာလာ သုံးသပ်ပုံထက် သူကိုယ်တိုင် မျက်စိနှင့် နေ့စဉ်မြင်တွေ့ရသည်တို့ကို သုံးသပ်ရေးချထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

၁။ Silvain's Orator
 ၃။ Plutarch's Lives

၂။ Raphael Holinshod's Chronicles
 ၄။ Painter's Palace of Pleasure

သည်။ သူသည် အစက လန်ဒန်ဇာတ်သဘင်တွင် အလုပ်သင်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမရှေးဦး ရေးလိုက်သော သူ့ ပြဇာတ်ကို ထိုစဉ်က လန်ဒန်ဇာတ်သဘင်နှင့် ခွဲကြည့်၍မရနိုင်ချေ။ သူ့ ပြဇာတ်ညံ့လျှင် သူညံ့၍မဟုတ်၊ ထိုစဉ်က လန်ဒန်ဇာတ်လောကကိုယ်က ညံ့၍ဖြစ်၏။ သူ့ပြဇာတ်ကောင်းလျှင်လည်း သူ့ကြောင့်ကောင်းသည် မဟုတ်၊ ထိုစဉ်က လန်ဒန်ဇာတ်လောကက ကောင်း၍ဖြစ်၏။ ဤသို့ ကြည့်မှသာလျှင် ရှိတ်စပီးယား၏ ပထမ လက်တည့်စမ်းသော ပြဇာတ် များ၏ အဆင့်အတန်းကို မှန်ကန်စွာ သုံးသပ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ရှိတ်စပီးယားမှာ ဇာတ်ခုံပေါ်တွင်နေ၊ ဇာတ်ခုံပေါ်တွင်စား၊ ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် အိပ်ခဲ့ ရသူဖြစ်ရာ ထိုစဉ်က ဇာတ်ခုံသည် ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များတွင် ရှိနေပေသည်။ သူ၏အကောင်းဆုံးသော ပြဇာတ်များပင်လျှင် ထိုစဉ်က ရှိသော ဇာတ်ခုံခလေးနှင့်အညီ ဂရုတစိုက် လိုက်ရေးထားသော ပြဇာတ် များ ဖြစ်လေသည်။

စထရက်ဖို့မြို့တွင် ရှိစဉ်က မြင်တွေ့ခဲ့သမျှတို့ကို သူ့ပြဇာတ်ထဲ၌ ထည့်ရေးထား၏။ ကလေးသူငယ်များ ကစားခုန်စား ပြုလုပ်ရာ၌ ရှေးဟောင်းခေတ်က ဇာတ်ပွဲမျိုးခံ၍ ကစားလေ့ရှိ၏။ ဧကရီဘုရင်မ အဲလီဘောက် လက်ထက်တော်တွင် ကျေးရွာများရှိ ဆယ့်နှစ်ရာသီပွဲတော်များ ကျင်းပတိုင်း ရှေးဟောင်းဇာတ်များ ပါဝင်လေ့ရှိ၏။ ၁ မောရစ်အကမှာ ပြဇာတ်တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ၂ မေရီယန်လုံမ ဆိုသည်မှာလည်း ပြဇာတ် တစ်မျိုးပင်ဖြစ်၏။ ၃ ရှင်ဂျော့မှာ ယနေ့ထက်တိုင် အင်္ဂလန်တောကျေး များတွင် ကပြနေသေး၏။ ဤသို့သော တောလိုက်ဘဝ ကြည့်ခဲ့ရသော ဇာတ်များကို ရှိတ်စပီးယားသည် နွေရာသီဝက်ညအိပ်မက် ပြဇာတ်၊

၁။ Morris dance ၂။ Maid Marian ၃။ St. George

ချစ်ကျိုးမထင် ပြဇာတ်တို့၌ ထည့်ရေးပေ၏။ ။ နိပါတ်ခင်းများမှာလည်း နွေဦးပေါက်ချိန်တွင် မြို့အသီးသီးရှိ ကုန်သည်အသင်းအဖွဲ့ များတို့က ခင်းကျင်းပြသလေ့ရှိပေ၏။ ။ ဤအခါမျိုးတွင် သူ့ဖခင်ကို အကြောင်းပြ၍ ရိုတ်စပီးယားသည် ကြည့်ခွင့်၊ အတုယူခွင့် ရခဲ့ပေမည်။ ။ ထို့ပြင် နယ်လှည့်ကပြသော ဇာတ်ပွဲများ စထရက်ဖို့မြို့သို့ ရောက်လာ သောအခါ သဘင်သည်တို့သည် သူဌေးအိမ်တစ်အိမ် ဝင်၍ဖြစ်စေ၊ ရွာသူကြီး မြို့သူကြီးတို့ထံသို့ သွား၍ဖြစ်စေ မိမိတို့ ဘယ်အရပ်ကလာပြီး ဘယ်ဇာတ်ထုပ်များကို ကပြနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုခွင့်တောင်း ကပြရပေသည်။ ။ ဤသို့ ပွဲကပြရပုံကိုယူ၍ ရိုတ်စပီးယားသည် ဟင်းမလက် ပြဇာတ်တွင် ဟင်းမလက် ခမည်းတော်အားသတ်သူ လက်သည်ဖော်ခန်း တွင် အသုံးပြု ဇာတ်ကွက်ဆင်ထားပေသည်။ ။ ထို့ပြင် ထိုရွာရိုးလျှောက်၍ ဇာတ်ကပြရပုံ အကြောင်းကို “နွေရာသီဝက် ညအိပ်မက်” ၌ အတိအကျ ဖော်ပြရေး ထား၏။ ။

နယ်လှည့်ကာ ရွာရိုးလျှောက်၍ ကပြကြသောသူတို့မှာ မူလအစ က ဇာတ်သဘင်သည်များ မဟုတ်ချေ။ ။ ရွာနေသူဌေးအိမ်မှ အခိုင်းအစေ များ ဖြစ်လေသည်။ ။ မိမိတို့ကျေးရွာတွင် ဆယ့်နှစ်ရာသီပွဲကျင်းပရန် ကြိုလာသောအခါ ထိုရွာသူဌေးအိမ်မှ အဆိုအတီးအက ဝါသနာထုံသူ တို့သည် သူဌေးစရိတ်ဖြင့် ပွဲများ ခင်းကျင်းကပြကြရိုး ဖြစ်လေသည်။ ။ သို့သော် မြေရှင်ကံကျွေးချစနစ် သည်းလာသောအခါ မြို့များ တစ်မြို့ပြီး တစ်မြို့ စက်ရုံလုပ်ငန်းကို မူတည်၍ပေါ်လာ၏။ ။ လယ်ယာများကို ခြံ စည်းရိုးခတ်၍လာ၏။ ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ ကွဲပြားပျောက်ကွယ်လာ ကုန်၏။ ။ ဤသို့ အခြေအနေပြောင်းလာရာ သူဌေးတို့မှာ မိမိတို့၏အစေ

mgyoe.com

အပါးများကို ထားနိုင်ရန် ခက်ခဲလာ၏။ မြေပိုင်ရှင်သူဌေးထက် စက်ရုံ ပိုင်ရှင်က ဂုဏ်မောက်လာ၏။ အစေခံများများထားနိုင်သည် ဆိုသည် ထက် အဝတ်အစားကောင်းကောင်း ဝတ်နိုင်သည်ဆိုသည်က ကျက်သ ရေတိုးလာ၏။ ဤသို့ ဘဝအခြေအနေအားလုံး ပြောင်းလဲသွားသော အခါ သူဌေးအိမ်မှ အထက်ကရာသီပွဲတို့တွင်ပါဝင်ခဲ့သော ဇာတ်ဝါသနာ ထုံသူ အစေအပါးတို့သည် နယ်လှည့်ပြီး ဇာတ်ကကာ အသက်မွေးကြ ရတော့သည်။ ထိုသို့သောသူများအတွက် လန်ဒန်မြို့မှာ စားကျက်ကြီး ဖြစ်ရကား နှစ်ပေါင်းများစွာ ထိုသူတို့သည် ဥယျာဉ်ထဲ၊ သာလာယံဇရပ် ထဲ၊ ထမင်းဆိုင်ခန်းထဲတွင် ကပြနေခဲ့လေ၏။ နောက် မကြာမီ လန်ဒန် မြို့မှ ဩဇာအာဏာရှိသူများက သူတို့အား မြို့တွင်းတွင် မကပြရ၊ မြို့ပြင် သို့နှင့်ထုတ်ရာ မြို့တံတိုင်းအပြင်ဘက် ကွက်လပ်တွင် ဇာတ်ကပြရရှာ သည်။ သို့ဖြစ်သလို နေရာယူ၍ ကပြနေခဲ့ရာမှ ခရစ်နှစ် ၁၅၇၆ ခုနှစ်တွင် အကာအရံဖြင့် အမြဲတမ်းဇာတ်ရုံနှစ်ရုံကို ဖင်ဗြူရီ ကွင်းပြင်ဝယ် ဆောက်လုပ်ကြ၏။ ဤကား အဲလီဘောက်ခေတ် ပြဇာတ်အစပေတည်း။

ဤသို့သော ဇာတ်သမားတို့နှင့် ရှိတ်စပီးယားသည် စတွေ့ခဲ့ရ သည်။ သူ လန်ဒန်မြို့သို့ ရောက်သောအခါ ထိုဇာတ်သမားတို့မှာ ဇာတ် ရည် အတော်တိုးတက်နေကြပေသည်။ ထိုဇာတ်သမားတို့မှာ ဇာတ်ဆရာ ၏ အားပေးခြင်း၊ လန်ဒန်မြို့သားတို့ မြှောက်စားခြင်း၊ နန်းမတော်မှ အရေးပေးခြင်းကို ခံနေရ၏။ ဧကရီဘုရင်မ၏ လူရွှင်တော် ၂ရစ်ချတ် တာလ်တန်သည် အစက ဝက်ကျောင်းသားဖြစ်၏။ ဒီလီချက်စတာ မြို့စားက ကောက်ယူ၍ ဘုရင်မထံ ခစားစေရာမှ အပြောင်အပြက် ပြော တတ်သဖြင့် ဘုရင်မလူရွှင်တော် ဖြစ်လာရုံသာမက လန်ဒန်မြို့တွင်

၁။ Finsbury Field ၂။ Richard Tarlton ၃။ Earl of Leicester

ဇာတ်ရုံအသစ်ဆောက်လုပ်တိုင်း သူနှင့် ရံဖွင့်ပွဲလုပ်ခဲ့ရလေ၏။ လူရွှင်တော်ဆိုသည်မှာ ဇာတ်တစ်ဖွဲ့လုံးတွင် ပိုက်ဆံအရဆုံး၊ လူကြိုက်အများဆုံး သဘင်သည်ဖြစ်၏။ တခြား ဇာတ်ကပြသူတို့၏ အကူအညီမပါဘဲ ထိုလူရွှင်တော် တစ်ယောက်တည်းက ဇာတ်ကို ဆွဲသွားနိုင်ကြ၏။ သူတို့၏ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ပုံ၊ ပြက်လုံးထုတ်ပုံများမှာ ပွဲကျလှရကား ရှိတ်စပီးယားသည်ပင် လူရွှင်တော်တို့စကားကို သူပြဇာတ် 'ဆယ့်နှစ်ရက်ညတွင် ထည့်သုံးရပေ၏။ လူရွှင်တော်များမှာ ပွဲကြည့်ပရိတ်သတ်ထဲမှ သူ့လိုလို ကိုယ့်လိုလိုနှင့် ကော်လုံး၊ ကတ်လုံး၊ လှန်လုံးများ ပြောနိုင်၏။ စကားကို မိန်းမသံဖြင့် ပြောလိုပြော၊ ယောက်ျားသံဖြင့် ပြောလိုပြော သဘောကျပြောနိုင်၏။ ရှိတ်စပီးယား၏ ဆယ့်နှစ်ရက်ညထဲမှ လူရွှင်တော်သည် 'မာလဗိုလီယိုအား လှည့်စားလို၍ ဘုန်းကြီးသံဖြင့်ပြောပြီး ဘုန်းကြီးနှင့်သူ စကားအချီအချပြောပုံကို အသံနှစ်မျိုးလုပ်၍ ပြောထားပေသည်။ ထိုလူရွှင်တော်ကပင် သီချင်းဆိုလိုက ဆိုနိုင်ပြန်ရကား ဇာတ်ကွက်မှာ အတီးအမှုတ် ပါဝင်လာပြန်တော့၏။

လူရွှင်တော်တို့ကား ပရိသတ်ကြိုက် ဖြစ်ကြ၏။ ပရိသတ်ကြိုက်ကိုလိုက်၍ ဇာတ်သဘင်ဝယ် လူရွှင်တော်များ ထည့်ရ၏။ လူရွှင်တော်နေရာ ပါ မပါ၊ ဇာတ်လမ်းနှင့် ဆိုင် မဆိုင်မှာ အရေးမဟုတ်။ ပရိသတ်ကြိုက် မကြိုက်သည်သာ အရေးဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းအချက်ကို မူတည်၍ အဲလီဘောက်ခေတ် ပြဇာတ်များမှာ အလွမ်းနှင့်အသော နှစ်ထွေရောပြဇာတ်များ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ရှိတ်စပီးယားသည် ဤသို့ လူရွှင်တော်များနေရာ ဟုတ် မဟုတ်၊ ဇာတ်လမ်းနှင့် လျော် မလျော် ပါသည်ကို မကြိုက်သော်ငြားလည်း ချက်ချင်း သူပြဇာတ်များမှ လူရွှင်တော်အခန်းကို

mgyoe.com

ဖြုတ်မပစ်နိုင်။ ရှေးဦးပထမ လူရွှင်တော်တို့၏ အကျိုးအပြစ်ကို ပရိသတ် နားလည်အောင် သိမ်းသွင်းယူရပေသေးသည်။ ဗင်းနစ်မြို့ကုန်သည်ကြီး၊ မင့်စိတ်ကြိုက်၊ ဆယ့်နှစ်ရက်နေ့ည၊ ဘုရင်လီယာတို့တွင် လူရွှင်တော် တို့ကို လွတ်ပေးထားခဲ့ရ၏။ နောက် ဟင်းမလက်ကျမှသာ “လူရွှင်တော် ကို ပြောစရာရှိသလောက် ပြောခိုင်း၊ ပိုမပြောစေနဲ့။ သူတို့ဟာသူတို့ပြော၊ သူတို့ပဲ ရယ်ပစေ။ ရွှေပွဲလာတို့ အူမြူးပြီး ရူးချင်ရူးလိမ့်မည်။ ဇာတ် ကွက်လည်ဖို့ ပိုအရေးကြီးတယ်” ဟု ဇာတ်စကားထည့်သုံးကာ ပရိသတ် အား လူရွှင်တော်တို့အပြစ်ကို ဖော်ပြလျက် သိမ်းသွင်းခဲ့လေသည်။ ဘုရင် လီယာတွင် ဥမ္မတ္တကကို ထည့်ထားခြင်းမှာ ဇာတ်ကွက်နှင့်မဆိုင်၊ ပရိသတ်ကို သာသာနှင့်နာနာနှက်ရန် ထည့်ထားပေသည်။ ဥမ္မတ္တကဟု အမည်တပ်ထားရကား ပရိသတ်မှာ နာရမည်လည်းအခက်၊ ခံရမည် လည်းအခက်၊ အောင့်သက်သက်နှင့် နေပေတော့သည်။ ဤသို့ လူရွှင် တော်တို့အပြစ်ကို ပြသ၊ ပွဲလာပရိသတ်ကို ဆုံးမပြီးမှ လူရွှင်တော်ဆို သည်မှာ ဇာတ်လမ်းတွင် အပိုသက်သက်ဖြစ်ကြောင်း ပရိသတ်သဘော ပေါက်စေရန် “ရိုမီယိုနှင့်ဂျူးလိယက်တွင် ၂ပီတာ၊ ၃မက်ဘက်၌ တံခါး စောင့်၊ ၄အော်သယ်လို၌ ၅ကာစီအို စသော လူရွှင်တော်အသီးသီးကို ဇာတ်လမ်းနှင့် မဆီမဆိုင်သည့် နေရာများတွင် ထည့်သုံးထားလေသည်။ ဤမျှ ရှိတ်စပီးယားသည် ဇာတ်သဘင်ပြုပြင်ရေးတွင် ကျွမ်းကျင်ပါးနပ်လှ၏။

ဇာတ်ရုံများကို အစပထမ တည်ဆောက်စက ဇာတ်ပွဲကပြရန်သာ မဟုတ်၊ ရှေးအခါက ကွင်းပြင်များတွင် ပြုလုပ်သမျှပွဲများ ခင်းကျင်းရန်

-
- ၁။ Romeo and Juliet
 - ၂။ Peter
 - ၃။ Macbeth
 - ၄။ Othello
 - ၅။ Cassio

အသုံးပြုလေသည်။ တိုင်းသူပြည်သားများမှာ မျက်လှည့်ပွဲကိုလည်း သဘောကျ၏။ ကျွမ်းထိုး၊ တိုင်တက်ကိုလည်း ချီးမွမ်း၏။ ဓားခုတ် လှံထိုးကိုလည်း ရင်သပ်အံ့ဩ၏။ နပန်းလုံးပွဲကိုလည်း အားပေး၏။ ထိုပြည်သူ့သဘောကိုသိသော ရှိတ်စပီးယားသည် “မင့်စိတ်ကြိုက်” ၌ နပန်းလုံးပွဲ၊ “ရိုမီယိုနှင့်ဂျူးလိယက်” ၊ “ဟင်းမလက်” တို့တွင် ဓားခုတ်ပွဲ၊ “ကိုရီအိုလာနပ်” တွင် လူချင်းသတ်ပွဲတို့ကို ထည့်ထားပေ၏။

ရှိတ်စပီးယား လန်ဒန်မြို့သို့ရောက်စက ပြဇာတ်များမှာ နေရာ အနှံ့အပြားတွင် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ကပြလျက်ရှိ၏။ အလွမ်းဇာတ်လမ်း အတွက် ၂စာဏကျဆရာကြီး၊ အသောဇာတ်လမ်းအတွက် ၃ပလောတပ် ဆရာကြီးတို့၏ အတုကိုယူ၍ ကပြသော ပြဇာတ်များမှာ ပညာရှိများ၏ ချီးမွမ်းခြင်းခံရပြီးလျှင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းများတွင် အမှတ်တရ ကပြကြ ရ၏။ လူကုံထံရပ်ကွက်များတွင် သိုက်သမိုင်းကို မှီငြမ်းပြု၍ အဆိုတော် ၃ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကလေးများ ကပြသော ဇာတ်မြူးတို့က တွင်ကျယ် နေကြ၏။ ရှေးဟောင်းအသောဇာတ်ထုပ်များမှာ ယခုတိုင် မရိုးနိုင်ဘဲ ရှိရကား နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးများတွင်ပင် လူရွှင်တော်တို့ ပါနေရ လေ၏။ သို့သော် အလွမ်းဆိုသည်ကိုမူ အရသာသိသူမရှိ၊ နားလည်သူ နည်း၏။ အင်္ဂလန်ပြည်တွင် အထူးအဆန်းသဖွယ် ဖြစ်နေသေးပေ၏။ စာဏကျ၏ လွမ်းခန်းများမှာလည်း ဆုံးမစကားပြောရန်အတွက်မျှသာ ဖြစ်၍ လွမ်းခန်းမမည်၊ ဆုံးမခန်းသာ မည်ပေ၏။ အင်္ဂလိပ်အလွမ်း အစဖြစ်သော ၁၇၁၃ ဘီအိုယူမှာလည်း ရှေးပုံပြင်တစ်ခုကို မှီငြမ်းပြုထားသော

၁။ Coriolanus
 ၃။ Plautus
 ၅။ Gorboduc

၂။ Seneca
 ၄။ Children of Chapel Royal

စခဲ့ရ၏။ မည်သည့်အရာမျှ ပုံသေကားကျမရှိသော အချိန်အခါတွင် ရှိတ်စပီးယားသည် မည်သည့်အခါမျှ ပုံသေကားကျမနေသော ဇာတ်သမားများ၊ ပြဇာတ်ဆရာများနှင့် လှည့်သွားနေခဲ့ရ၏။ တစ်လကုန်လျှင် အသစ်တစ်ဖုံ ပေါ်လာ၏။ တစ်လပျောက်က အသစ်တစ်မျိုး ရောက်ပြန်၏။ ဤသို့ တစ်သစ်တည်းသစ်နေသော လောကမှာ ရှိတ်စပီးယားသည် မြုပ်၍မသွားရန် လူပြိန်းချစ်ဖို့ အရေးကြီး၏။ လူထုစွဲအောင် အမြဲတစေ ဇာတ်သဘင်သည်တို့ လုံးပန်းနေကြရ၏။ အလွမ်းဘုရင်မှာ မာလိုဖြစ်၏။ တိုင်းပြည်ကလည်း ကာရန်နဘောတို့ကို ကြိုက်စပြုလာရာ နဘောထပ်နှင့် ရွတ်ဖတ်တတ်သော ဇာတ်သမားများ ပေါ်လာကြ၏။ ဇာတ်သဘင်သည်တို့ တတ်စွမ်းသမျှကို ဇာတ်ထုပ်တစ်ခုထဲတွင် အားလုံးပါဝင်အောင် ကြိုးစားရေးသားကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဇာတ်ထုပ်များမှာ ရုံတင်ကပြရန်သာကောင်း၍ စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့အဖြစ်ကား ပစ်သားကျနေ၏။ တိုက်လားခိုက်လား ပြောင်လားလှောင်လားနှင့် ပွဲကျနေ၏။ ထိုတိုက်ပွဲခိုက်ပွဲ ပြောင်ပွဲလှောင်ပွဲတို့တွင် နုယဉ်သောစာပေသည် မဝင်နိုင်အောင် ရှိနေတော့၏။ အပျော်မူးနေသော လူထုသည် အပျော်ထူးအပျော်ဆန်းကို စွဲလမ်းတပ်မက်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ပြဇာတ်များမှာ တစ်ရက်ပြ နှစ်ရက်ပြ ပြသပြီးနောက် ဇာတ်ထုပ်တစ်ထုပ် လဲပြန်၏။ သို့ ဇာတ်ထုပ်သစ်ချည်း လဲနေသဖြင့် ရရာဇာတ်လမ်းကို ရေးချ၏။ တစ်ဇာတ်လမ်းနှင့် တစ်ဇာတ်လမ်းကို ရေးသူ သဘောတူတူ မတူတူ ပေါင်းပြ၏။ လူတစ်ယောက်ရေးထားသည်ကို တစ်ယောက်က ဝင်ပြင်၏။ အကယ်၍သာ ဘန်ဂျန်ဆန်သည် ဤသပွတ်အူလိုက်နေသော အချိန်က ပြဇာတ်နယ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါက ပညာတတ်ပိုင်းကို ပြန်စိုင်းပြေး

၁။ Ben Jonson

မည် အမှန်ဖြစ်၏။ သို့သော် ရှိတ်စပီးယားမှာကား ဖြစ်သလိုလိုက်လုပ်
 ၏။ ထို့ကြောင့် ဂရင်းက ရှိတ်စပီးယားကို စာသူခိုးယိုး၏။^၁လူတော်တို့
 စာကောင်းမှန်သမျှ ရှိတ်စပီးယား နာမည်ခံသည် စွပ်စွဲ၏။ အခြားဇာတ်
 သမားများနှင့် “ဒီလူကို မယုံနဲ့၊ သူဟာ တို့အမွေးအတောင်ကို စိုက်ထား
 တဲ့ ကျီးကန်းပဲ၊ ကျားစိတ်ကို ဇာတ်သမားရေ ခြွထားတယ်” ဟု ရန်တိုက်
 ပေးခဲ့သည်။

အမှန်မှာ ရှိတ်စပီးယားသည် ပြဇာတ်ရေးစက အခြားသူတို့၏
 လက်ရာများကိုယူ၍ အသုံးချခဲ့သူဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ထိုလက်ရာများ
 ကို သူက တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲရေး၏။ နောက် သူအသက်အရွယ်
 ကြီးလာပြန်သောအခါ ရှိတ်စပီးယား၏ လက်ရာများမှာ အခြားသူတို့
 လက်ရာများနှင့် ရောနှောလာပြန်သည်ကို တွေ့ရပြန်၏။ သို့သော် ယခု
 အခါမူကား ရှိတ်စပီးယားက အခြားသူတို့လက်ရာများကို ခိုးသည်ထက်
 အခြားသူတို့ကသာ သူမပြီးစီးသေးသော ဇာတ်လမ်းကို ဖြည့်စွက်၍
 လည်းကောင်း၊ ဇာတ်အိမ်တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲ၍လည်းကောင်း ရေး
 ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တချို့ဇာတ်ထုပ်များမှာလည်း ရှိတ်စပီးယားပင် အစ
 ရေးခဲ့ပြီး လက်စမသတ်ဘဲထားကာ နောက်မှ ဆက်ရေးဟန်ရှိ၏။ အချို့
 ဇာတ်ထုပ်များမှာကား ပထမရေးခဲ့သော ဇာတ်လမ်းကို ဒုတိယ ထပ်မံ
 သုတ်သင်၍ ရေးပြန်သော ဇာတ်ထုပ်ဖြစ်ကြ၏။^၂အေသင်မြို့မှ တီမွန်
 နှင့် ဘုရင်လီယာ ဇာတ်လမ်းမှာ တူနေ၏။ ရှေးအခါကပင်ရှိခဲ့သော
^၃ထရိုင်လပ်နှင့်ကရီဆီဒါတို့ အချစ်ဇာတ်နှင့် ရှိတ်စပီးယား၏ ရိုမီယိုနှင့်

၁။ ဤနည်းတူ အချုပ်တန်းဆရာဖေက ဦးပုညကို “စာကောင်းလျှင် မအေးပေးတို့
 က စလေးရေးဆိုကြလေတယ်” ရေးထားသည်။
 ၂။ Timon of Athens ၃။ Troilus and Cressida

ဂျူးလိယက် ဇာတ်လမ်းမှာ တူနေ၏။

စထရက်ဖို့မြို့ ဘုန်းကြီးက ရှိတ်စပီးယားသည် အရက်သောက် လွန်၍ သေရသည်ဟုဆို၏။ အရက်သောက်လွန်က အသရေသာ ပျက် မည်၊ အသက်မသေနိုင်ချေ။ ရှိတ်စပီးယားကဲ့သို့ ဟင်းမလက်မှ 'အန်တိုနီ နှင့်ကလီယိုပါထရာ ဇာတ်ထုပ်သို့တိုင် ဆက်တိုက်ရေးခဲ့သူမှာ လူပင် မဆိုထားနှင့် နတ်နီးနီးဖြစ်နေသူပင် ကျန်းမာရေးမထိခိုက်ဘဲ ခံနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ရှိတ်စပီးယားသည် 'လော့ချင်ဘာလိန်း အဖွဲ့သားများတွင် ပါဝင် သူဖြစ်၏။ ထိုအဖွဲ့မှာ ပထမဂျိမ်းဘုရင် နန်းတက်စဉ်ကစ၍ ဘုရင့် သဘင်သည်များ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ရှိတ်စပီးယားမှာ ထိုအဖွဲ့၌ အမြဲ ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်၏။ ၁၅၉၉ ခုနှစ်တွင် ဤအဖွဲ့သားများ ကပြဖို့ရန် ဂလုပ် ဇာတ်ရုံကို တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင်ပင် ပြိုင်ဘက် ရေ ကြောင်းမိုလ်အဖွဲ့သားများအတွက် 'ဖော်ကျွန်းဇာတ်ရုံကို တည်ဆောက် ခဲ့လေသည်။ ဂလုပ်ဇာတ်ရုံတွင် ရှိတ်စပီးယားမှာ သေတ္တာမှောက် ဖြစ်ဟန် ရှိ၏။ ရောမပြဇာတ်များနှင့် သူ့အလွမ်းဇာတ်များကို ဤရုံတွင် သူကိုယ် တိုင် တင်ပြခဲ့၏။ ဇာတ်လိုက်များကို သူကိုယ်တိုင် သင်ပြခဲ့၏။ ဇာတ်ရုံ မှာလည်း သူ့သဘောကျ ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ဇာတ်ရုံဖြစ်၏။ နောင် နှောင်းပြဇာတ်ဆရာတို့ကား ရှိတ်စပီးယားကဲ့သို့ ကိုယ့်ဇာတ်ထုပ်နှင့် ကိုက်သော ကိုယ်ကြိုက်ဇာတ်ရုံကို မရနိုင်ကြတော့ချေ။ ရှိတ်စပီးယား၏ အလွမ်းမင်းသားမှာ 'ရစ်ချတ်ဘာဘိတ် ဖြစ်သည်။ ရစ်ချတ်ဘာဘိတ်သည် ရှိတ်စပီးယား၏ ညွှန်ကြားသွန်သင်မှုဖြင့် နာမည်ကျော်လာရလေ၏။

၁။ Antony and Cleopatra
၃။ Fortune

၂။ Lord Chamberlain
၄။ Richard Burbage

ယောက်ျားကလေးက မိန်းမလို ထွက်ပြရပြီး ယောက်ျားယောင် ပြန်ဆောင် ရသည့်အတွက် အတော်ခဲယဉ်းသော သရုပ်ဖော်ခန်း ဖြစ်ပေသည်။

ဇာတ်ရုံမှာ အခမ်းအနားကင်းမဲ့သော ဇာတ်ရုံဖြစ်ရကား နောက်ခံ ကားကို စကားဖြင့်ဖော်ရ၏။ နောက်ခံကားကို စကားဖြင့်ဖော်ရသဖြင့် ကဗျာကောင်းများ ရေးစပ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ရှိတ်စပီးယားသည် ဇာတ် လမ်းကောင်းရုံသာမဟုတ်၊ နောက်ခံကားဖော်ကဗျာ ကောင်းအောင် လည်း ကြိုးစားရေးသားခဲ့ရ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ရှိတ်စပီးယား ဇာတ်မှာ စာပေသမိုင်းဝင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ကဗျာသာမက ရှိတ်စပီးယား သည် အဝတ်အဆင်၊ ဟန်အမူအရာ၊ တူရိယာတို့ကိုလည်း အရေးထား သူ ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ရှိတ်စပီးယား ပြဇာတ်များတွင် ပါဝင်သော အဝတ်အဆင်များမှာ ခမ်းနား၏။ အရောင်မျိုးစုံဖြင့် တောက်ပ၏။ အမိန့် ပေးသံ၊ သေနတ်သံ၊ စစ်ချီသံ၊ သီချင်းဆိုသံတို့ဖြင့် ဆူညံနေ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရေးရသော် ရှိတ်စပီးယားသည် ပွဲကြည့်ပရိသတ်တို့ အာရုံကို အမြဲဆွဲထားသူဖြစ်၏။ ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်ခင်းပုံ ကျွမ်း ကျင်ဟန်ကို ဂျူးလိယက်ဆီဇာပြဇာတ် ဒုတိယခန်းတွင် သိသာ၏။ “ဘရူတပ်သည် အိပ်မရ၍ သူ့အစေခံအား မီးထွန်းခိုင်းရာ သူ့အစေခံ သည် တံခါးဘောင်တွင် တင်ထားသော စာတစ်စောင်ကိုတွေ့၍ သူ့ထံ ယူလာခဲ့၏။ ထိုအခါ ညဖြစ်သည်ကို ပွဲကြည့်ပရိသတ်များ သိပြီးသား ဖြစ်၏။ ဘရူတပ်သည် စာကိုဖွင့်ဖတ်ပြီး “လေကြီးမီးပါဆိုသလို လေ တိုက်လွန်းလို့ စာဖတ်နိုင်တယ်” ဟု ပြောလေသည်။ ဤကား ညကြီး သန်းခေါင်တွင် မီးရောင်မရှိဘဲ မည်သို့စာဖတ်နိုင်သနည်းဟု ပရိသတ် များ ကဲ့ရဲ့မည်ကို ကြိုတင်ပရိဟာရပြုထားခြင်း ဖြစ်၏။

၁။ Brutus

ရှိတ်စပီးယား၏ ဇာတ်ခုံမှာ အခမ်းအနားမဲ့သည်သာမက သူ၏ ဇာတ်လမ်းများသည်လည်း လူတို့ကြိုတင်သိနှင့်သော ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်များ မဟုတ်ချေ။ ဇာတ်လမ်းဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်းနှင့် သူ့ဇာတ်ကောင်များကို ပွဲကြည့်ပရိသတ်တို့ မျက်စိတွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ပေါ်အောင် ကဗျာဖြင့် ဖော်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ဇာတ်အထွက်တို့မှာ အလွန်အရေးကြီးသည်။^၁ဆယ့်နှစ်ရက်နေ့ညဇာတ်တွင် ပွဲထွက်ထွက်ချင်း တူရိယာများ တီးမှုတ်ပြီး အချစ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော စကားကို မြို့စားက ကောက်ပြော၏။ မြို့စားပြောစကားမှာ နောက်ထွက်မည့် ဇာတ်လမ်း အတိုချုပ်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ရိုမီယိုနှင့်ဂျူးလိယက်တွင် ချစ်ကြိုက်နေသော သမီးရည်းစားတို့အကြောင်း မသိရမီ မတည့်သော အိမ်နှစ်အိမ်မှ အစေခံတို့ ရန်ဖြစ်နေခန်းဖြင့် ဇာတ်ထွက်၏။ ၊ အဲလဆီနိုရဲတိုက်စောင့်အား ကင်းလွန်မေးသံစကားဖြင့် ဟင်းမလက်ဇာတ်ထုပ်ကို ဖွင့်၏။ လေပြင်းမုန်တိုင်းတိုက်ကာ စစ်ကောလာဟလစကားတို့ဖြင့် မက်ဘက်ကို စ၏။ ဤကဲ့သို့ ရှိတ်စပီးယားသည် ရွှေပွဲလာပရိသတ်တို့၏ အာရုံကို ပွဲထွက်ထွက်ချင်း ဖမ်းလေ့ရှိပေသည်။

ဇာတ်ကောင်တို့ထွက်လာပုံ စီစဉ်ထားသည်မှာလည်း ပြဇာတ်ရေးဆရာတို့စနစ်နှင့် ညီလှပါပေသည်။ ယခင်က ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း ဇာတ်ခုံမှာ ပရိသတ်အတွင်းသို့ အစွန်းထွက်နေသောကြောင့် ဇာတ်ခုံနောက်မှ ထွက်လာရသော ဇာတ်ကောင်တို့သည် ထိုအစွန်းနေရာသို့ရောက်အောင် အတော်လာနေရပေသည်။ ဤသို့လာနေစဉ် တိုးတိုးတိတ်တိတ် ဘာတစ်ခွန်းမှမပြောဘဲ ထွက်လာက ကြောင်တောင်တောင်ရှိမည့်အပြင် ပွဲကြည့်ပရိသတ်တို့အမြင်တွင်လည်း မကောင်းရကား ဇာတ်ခုံပေါ်ရောက်

၁။ Twelfth Night ၂။ Elsinore

နေသူ ဇာတ်ကောင်တစ်ယောက်က ရုတ်တရက် နောက်သို့လှည့်ပြီး “ကြည့်စမ်း သူဘယ်ကလာလဲ” ဟု အာရုံဆော်ပေးလေသည်။ သို့ အာရုံဆော်ပေးနိုင်ရန် ဇာတ်တစ်ခန်းနှင့်တစ်ခန်းကို ရှိတ်စပီးယားသည် အမြဲဆက်စပ်ပေးထား၏။ အန်တိုနီနှင့်ကလီယိုပါထရာတွင် အန်တိုနီနှင့် ကလီယိုပါထရာတို့ သက်သက်ထွက်လာက ပွဲကြည့်ပရိသတ်တို့၏ အာရုံကို ချက်ချင်းဖမ်းနိုင်မည် မဟုတ်၍ ဒီမီတရီနှင့် ဖီလိုတို့ကို ရှေးဦး ထွက် စကားပြောခိုင်းထားလေသည်။ ပြောနေကြသောစကားကို ပရိသတ်များ နားထောင်နေခိုက် သူတို့စကားထဲတွင် အန်တိုနီအကြောင်း ထည့်သွင်းပြီး တိုးတိုးပြောစေရာ ပရိသတ်နားအာရုံသည် ပို၍ မစိုက်ချင် မနေရ၊ မကြားချင်မနေရ ရိုးတိုးရွာတဖြစ်လာရာမှ “ဟေ့ ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ လာနေကြပြီ၊ လာနေကြပြီ” ဟု ဖီလိုက လက်တို့ပြလိုက်ရာ သူလက်တို့ပြ ရာဘက်သို့ ပရိသတ်များစိ ရောက်သွားသည်။ ထိုအခိုက်တွင် ထိုနေရာ က အန်တိုနီနှင့် ကလီယိုပါထရာတို့ ပေါ်လာကြရာ ပရိသတ်အာရုံသည် ကြားလပ်၍ပတ်စရာ မကျန်တော့ချေ။ ဤမျှ ရှိတ်စပီးယားသည် လူ အကြောသိသူ ဖြစ်၏။ လူ့စိတ်နားလည်သူ ဖြစ်၏။ ဇာတ်နိုင်သူဖြစ်၏။

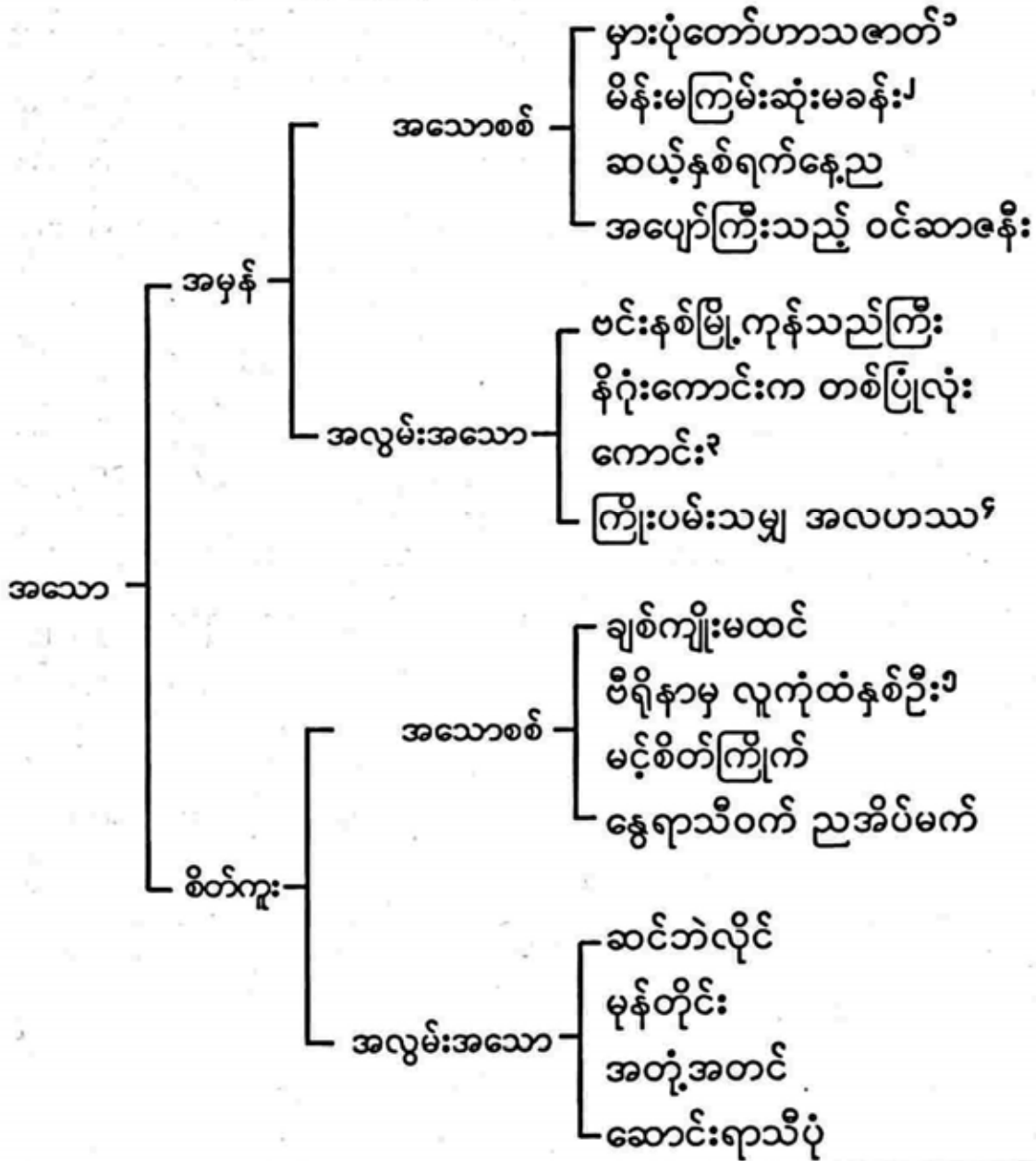
ရှိတ်စပီးယားနှင့် သူပြဇာတ်များ

ရှိတ်စပီးယား၏ပြဇာတ်များကို အလွမ်း၊ အသော၊ နန်းတွင်း ပြဇာတ်ဟု သုံးစား ခွဲထားတတ်ကြသည်။ အမှန်စင်စစ် ဤသို့ခွဲထား သည်မှာ မသင့်၊ ဆင်ဘဲလိုင်ကို အလွမ်းပြဇာတ်ဟု အမည်တပ်၏။ သို့သော် ဆင်ဘဲလိုင်ထက် ပိုအလွမ်းပါသော ၊အတုံ့အတင် ပြဇာတ်ကိုမူ အသောထဲတွင် ထည့်ထားပြန်၏။ ဒုတိယမြောက်ရစ်ချတ်ကို နန်းတွင်း

၁။ Demetrius and Philo ၂။ Measure for Measure

ဇာတ်ဆိုပြီး ဂျူးလီယက်ဆီဇာကျတော့ အလွမ်းဆိုပြန်၏။ ဤသို့ မညီညွတ်ပုံကို သိမြင်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ရိုတ်စပီးယားပြဇာတ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ခွဲကြပြန်သည်။

- ၁။ The Comedy of Errors
- ၃။ All's well that ends well
- ၅။ Two Gentlemen of Verona

- ၂။ Taming of the Shrew
- ၄။ Much Ado About Nothing

နန်းတွင်းဇာတ်ဟု အမည်ပေးထားသော ပြဇာတ်များမှာ အင်္ဂလိပ် ဘုရင်များအကြောင်းကို မူတည်ရေးထားခြင်းများ ဖြစ်ပေ၏။ ဤသို့ သော ပြဇာတ်များမှာ ဧကရီဘုရင်မ အဲလီဘောက်ခေတ်တွင် စပိန်ပြည်နှင့် စစ်ပွားသည့် အချိန်ကာလအတွင်းဖြစ်၍ လူကြိုက်များပေ၏။ တိုင်း တစ်ပါး၏ ဇော်ကားခြင်းကို ခံနေရသော အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့သည် ရှေး ယခင် မိမိဘုရင်တို့၏ အစွမ်းတေဇာကို ကြားလိုကြ၏။ မြင်လိုကြ၏။ ဤသို့သောပြဇာတ်များကို ရေးသားရာတွင် ရှိတ်စပီးယားသည် ရှေး ယခင်က ဇာတ်များမှ အတုယူ၏။ ရှေးယခင်က ပြဇာတ်များမှာ ရာဇဝင် ကြောင်း မှန်သည် မမှန်သည်ကို ပဓာနမပြုဘဲ ရေးထားသည်နှင့်အညီ နောက်လိုက်ရေးသော ရှိတ်စပီးယားမှာလည်း ရာဇဝင်နှင့်လွဲနေ၏။ ပွဲကြည့်ပရိသတ်အဖို့မှာမူ ရာဇဝင်နှင့် ညီသည်ဖြစ်စေ၊ မညီသည်ဖြစ်စေ ဘာမျှအရေးမကြီး။ စစ်သွေးစစ်မွေးကြစေသည့် ဇာတ်လမ်းဖြစ်လျှင် ကျေနပ်ပြီး ဖြစ်ကြကုန်၏။ ရှိတ်စပီးယားအဖို့မှာလည်း ရာဇဝင်နှင့် ညီ မညီကား ပဓာနမဟုတ်၊ ပြဇာတ်ပီသ မပီသသာ ပဓာနဖြစ်ပေ၏။ ဤသို့သောခေတ်တွင် ဤသို့သောရေးပုံမျိုး ရေးချလိုက်သော ရှိတ်စပီး ယား၏ပြဇာတ်ကို နန်းတွင်းဇာတ်ဟု အမည်တပ်သင့်ပါမည်လော။

ရှေးအစဉ်အလာက အသော၊ အလွမ်းဟု ခွဲခြားလာခဲ့သော ခွဲနည်း နှစ်ရပ်ဖြင့်ပင် ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များကို ခွဲခြားပြရန် စင်စစ် ခဲယဉ်း လှ၏။ အော်သယ်လိုဇာတ်မှာ အလွမ်း၊ မင့်စိတ်ကြိုက်မှာ အသောဟု ခွဲခြားရုံ ခွဲခြားသည်ကိုမူ လက်ခံစရာရှိပေ၏။ သို့သော် အသောခန်း တွင် အလွမ်း မသိမသာ ဝင်လာပြီး အလွမ်းခန်းတွင် အသော မသိမသာ ဝင်လာသော ဇာတ်များကိုမူ မည်သည့်အပိုင်းက အလွမ်း၊ မည်သည့် အပိုင်းက အသောဟု ယတိပြတ်ခွဲပြနိုင်အောင် မည်သူစွမ်းဆောင် နိုင်ပါမည်နည်း။ ဆောင်းရာသီပုံပြင်ပါ အရွှင်ဆုံး၊ အသောဆုံး

“မာမိလီယားစ်သည် အဆွေးကြီးဆွေးလေ၏။ ရိုမီယိုနှင့်ဂျူးလိယက် တွင် သူတို့နှစ်ဦးသေပြီး ထရွိုင်လပ်နှင့် ကရီဆီဒါ ကျန်ရစ်၏။ တချို့ အသောဆိုသော ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များမှာ သုခနှင့်ဆုံးရာတွင်ပင် ဒုက္ခဝင်နေသည်များ ရှိပေ၏။ ထို့ပြင် ရှိတ်စပီးယား၏ ရေးပုံစာဟန်မှာ အသောဆိုသည်တွင်လည်းကောင်း၊ အလွမ်းဆိုသည်တွင်လည်းကောင်း အတူတူ ရေးထားတတ်သေး၏။

ဘီထရစ်နှင့် ရွင်မြူးနေသော ဘင်နီဒစ်က “ဒီခေတ်မှာ လူတစ် ယောက်ဟာ မသေခင် ကိုယ့်ဂုမလုပ်ခဲ့ရင် သူ့ဗိမာန်မကျန်တော့ဘူး။ အမျှဝေသံနှင့် မယားငိုသံပဲ ရှိမှာပဲ” ဟု ပြောခဲ့သည့်ပမာ ဟင်းမလက် ကလည်း ဝမ်းနည်းပက်လက် “သေတာ နှစ်လကြာတောင် မမေ့သေး ဘူးလား။ ဒါဖြင့် လူတစ်ယောက်သေသွားရင် အနည်းဆုံး ခြောက်လ လောက် သတိရဦးမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီလူဟာ ကျောင်းဆောက်ခဲ့မှပဲ။ နို့မဟုတ်ရင် သူ့မယားကတောင် သတိရမှာမဟုတ်” ဟု ပြောခဲ့လေ သည်။

ရှိတ်စပီးယား၏ အလွမ်းများမှ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် ရေးနည်း ရေးပုံဟူသမျှ သူ့အသောတွင် တွေ့ရ၏။ သူ့ဇာတ်လမ်းများမှာ အလွမ်း နှင့်ဆုံးလျှင်လည်းရ၊ အသောနှင့်ဆုံးလျှင်လည်းရသော မူရင်း စက ဇာတ် လမ်းသာများ၏။ ထို့ကြောင့် အလွမ်းဇာတ်ထုပ်ဖြစ်မည်၊ အသော ဇာတ်ထုပ်ဖြစ်မည်ဆိုသည့် ပြဿနာမှာ သူ့သဘောအပေါ်မှာသာ တည်နေ၏။ ထို့ပြင် ပွဲကြည့်ပရိသတ်က အလွမ်းကြိုက်ကြစဉ် အလွမ်း လိုက်ရေးသည်။ အသောကြိုက်နေစဉ် အသောလိုက်ရေးနေသည်ဟု လည်း ယိုးစွပ်ရန်ခက်လှ၏။ မြန်မာဇာတ်သဘင်များတွင် ဇာတ်လမ်း

၁။ Mamillius

တစ်လမ်းလုံး အလွမ်းနှင့်သယ်လာခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး ပရိသတ်အကြိုက် လိုက်၍ အသောနှင့်ဆုံးလိုက်ရသော ဇာတ်ထုပ်များက မြားမြောင်လှ၏။ တစ်လမ်းလုံး အသောနှင့်သယ်လာပြီး ပရိသတ်ကြိုက်ကာ အလွမ်းနှင့် ဆုံးရသော ဇာတ်ကားမှာ ရှာမှရှားပေ၏။ ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များ ကား အလွမ်းဖြင့် သိမ်းမလိုလိုနှင့် အသောနှင့်သိမ်း၏။ အသောဖြင့် ဇာတ်သိမ်းမလိုလိုနှင့် အလွမ်းဖြင့်သိမ်း၏။ အလွမ်းဖြင့် ဇာတ်သိမ်း မလိုလိုနှင့် အလွမ်းဖြင့်ပင်သိမ်း၏။ အသောဖြင့် ဇာတ်သိမ်းမလိုလိုနှင့် အသောဖြင့်ပင် သိမ်း၏။

ထို့ကြောင့် ရှိတ်စပီးယားပြဇာတ်များကို နှစ်စဉ် ကြည့်ရကုန်၏။ သူ့ပြဇာတ်များ ရေးပေါ်သော ခရစ်နှစ်နှင့် သူ့အသက်ကို ချိန်ထိုးကြည့်ရ ၏။ သူ့အသက်အရွယ်ကို သိရသောအခါမှ ထိုပြဇာတ်သည် မည်သည့် ဇာတ်မျိုးဖြစ်မည်ဟု ခန့်မှန်းရပေ၏။ ဤသို့အားဖြင့် စာကြည့်သောအခါ ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များမှာ သူ့သက်တမ်း အပိုင်းတစ်ပိုင်းတွင် တစ်မျိုးစီ ရေးထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ငယ်ရွယ်စဉ်ကရေးသော ဇာတ် ကွက်များသည် တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ကြီးမှရေးသော ဇာတ်ကွက်များသည် လည်း တစ်မျိုးဖြစ်၏။ အသက်အရွယ် မတူသည့်အလျောက် ဇာတ် ကွက်များမှာလည်း ကွဲပြားသွားသည်ကို တွေ့ရပေ၏။ ရှိတ်စပီးယား ငယ်ရွယ်စဉ်က ရေးခဲ့သော အသောဇာတ်မြူးများ၊ လက်စမ်း ရာဇဝင် ပြဇာတ်များ၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဣန္ဒြေရသော အသောများနှင့် ခမ်းနားသော ရာဇဝင်ဇာတ်ထုပ်များကို ရေးခဲ့၏။ ထို့နောက်တွင်မူ အလွမ်းများနှင့် အလွမ်းပိုသော အသောများကို ရေးပြန်၏။ နောက်ဆုံး အသက်အရွယ် ရင့်၍ သဘင်သည်ဘဝမှ စခန်းသိမ်းတော့မည့်ဆဲဆဲတွင် ယခင်က အသောများနှင့်မတူ၊ တစ်မူကွဲသော အသောတို့ကို ရေးပြန်၏။ နောက် ဆုံးအသောများကို နှောင်းပညာရှင်တို့သည် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်

ထူးဆန်းနေ၍ အသောမည်ကာမတ္တ မခေါ်တော့သောကြောင့် သစ်ဆန်းယဉ် အသောဟု နာမည်ပေးထားကြရ၏။

ပြဇာတ်ရေးသားရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုရေးရာတွင်ဖြစ်စေ စာရေး ဆရာသည် လူလွတ်အဖြစ် ရေးသားလေ့မရှိ။ မိမိကိုယ်ကို ပြဇာတ် သို့မဟုတ် ဝတ္ထုထဲမှ ဇာတ်ကောင်တစ်ကောင်ဘက်က လိုက်ရေးလေ့ရှိ ၏။ တချို့ ၊ မိန်းဇာတ်ဆောင်ဘက်မှနေ၏။ အချို့ ယောက်ျားဇာတ် ဆောင်ဘက်မှနေ၏။ အချို့ အရန်ဇာတ်ဆောင်ဘက်မှနေ၏။ ရှိတ်စပီး ယားကား သူ့ပြဇာတ်အပြင်ဘက်မှနေ၍ ရေးပေ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဥပမာပေးရသော် လောကပါလနတ်သားသည် လောကကို စောင့်ရှောက် နေသော်လည်း လောကီသားများ မည်သို့ဖြစ်ဖြစ်၊ ပူပူဆွေးဆွေး၊ ပျော် ပျော်ရွှင်ရွှင်၊ နေနေသေသေ စောင့်မြဲစောင့်နေခဲ့ပြီး ကမ္ဘာပျက်ခါနီးမှ “ကမ္ဘာပျက်တော့မည်” ဟု သတိပေးကြွေးကြော်သကဲ့သို့ ရှိတ်စပီးယား သည်လည်း လောကီဘုံသားတို့ ဖြစ်ပျက်တွေ့ကြုံ လုပ်ကိုင်သမျှကို အထက်မှစီးကြည့်နေခဲ့ပြီး သူ့ပြဇာတ်ကိုခင်းကာ သတိပေးလေ့ရှိ၏။

ချစ်ကျိုးမထင် ပြဇာတ်တွင် စိတ်သဘောအကောင်းဆုံး၊ ပျော်ပျော် အနေဆုံးဖြစ်သဖြင့် အသေခံဆုံးဖြစ်ရမည့် ဒီဗီရိုကို ဆေးရုံသို့ အပျော် ရောဂါဖြင့် တစ်နှစ်ပို့ပြပေ၏။ ဗင်းနစ်မြို့ကုန်သည်ကြီးတွင် စပါပြီဆို ကတည်းက အလွမ်းဖြင့်အဆုံးသတ်ရမည့် အသောဇာတ်လမ်းကြီး ခင်း ထားပေ၏။ ခဲကြုတ်ပေါ်တွင် “ဤကြုတ်ကိုရွေးသူသည် ရှိသမျှပြုန်း၍ ဘဝတုံးမည်” ဟု ရေးထားခြင်းဖြင့် အေးကွက်မပေါ်သော ဇာတ်လမ်း ကို ညွှန်ပြထားပေ၏။ ရှိုင်းလော့၏စကားများကလည်း သင်္ချိုင်းသို့ ခေါ်နေသံပင် ဖြစ်၏။ သို့လျက်နှင့် ထိုဇာတ်မှာ အသောနှင့်ဆီလျော်စွာ

mgyoe.com

သိမ်းထားပေ၏။ ဤကား လောကပါလနတ်၏ “ကံကံ၏အကျိုး” ကို ရှိတ်စပီးယား ယုံခြင်းတစ်မျိုး မဟုတ်ပါလော။

ရှိတ်စပီးယားသည် ပြဇာတ်ရေးနည်း နိဿရည်းဖြင့် ချရေးဟန် လက္ခဏာမရှိချေ။ မိမိရုံတင်ပြရမည့် ဇာတ်ရုံအခင်းအကျင်းဖြင့် လိုက်ဖက်သော ဇာတ်လမ်းကို ပထမရွေး၏။ ဤသို့သောဇာတ်လမ်းကို မရနိုင်လျှင် ရရာဇာတ်လမ်းကိုယူ၍ မိမိဇာတ်ရုံ အခင်းအကျင်းဖြင့် လိုက်ဖက်အောင် မွမ်းမံပေး၏။ ဇာတ်ဆရာတို့သည် တွေ့ကြုံနေရသော လူမျိုးစုံတို့ ဇာတ်များကိုလေ့လာ၍ ထိုဇာတ်များနှင့်ကိုက်သော ဇာတ်လမ်းကို ဆင်သော်ဆင်၏။ တစ်နည်းလည်း သူတို့၏ လူလောကသုံးသပ်ပုံ သင်ခန်းစာအပေါ်တွင် မူတည်၍ လိုက်ဖက်ဆီလျော်သော ဇာတ်ကောင်များကို ရှာကာ ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့သော် ဖွဲ့နိုင်၏။

သို့သော် ရှိတ်စပီးယားကား ထိုသို့မလုပ်၊ ရှေးဦးပထမ ဇာတ်လမ်းရှာ၏။ ဇာတ်လမ်းရမှ ထိုဇာတ်လမ်းနှင့် လိုက်ဖက်သော ဇာတ်ကောင်ကို ရှာ၏။ သို့ရှာရာတွင်လည်း စိတ်ကူးယဉ်ပြီး ရှာခြင်းမဟုတ်။ နေ့စဉ်ဖြစ်ပျက်နေသော လူ့ဘဝမှ ဇာတ်ကောင်ကိုရှာပေ၏။ လူကောင်း၊ လူယုတ်ဆိုသည်မှာ မွေးမွေးချင်း လူကောင်း၊ မွေးမွေးချင်း လူယုတ် ဖြစ်လာသည်မဟုတ်။ မွေးသည့်နေ့မှစ၍ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ၊ နာရီနှင့်အမျှ ပြုလုပ်ကျင့်ကြံပုံတို့ကို စုပေါင်းပြီး ကောင်းသောအကျင့်ကများလျှင် လူကောင်းဖြစ်၍ ယုတ်သောအကျင့်ကများလျှင် လူယုတ်ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ရှိတ်စပီးယားသည် သူ့ဇာတ်ကောင်ကိုဖော်ရာ၌ ဇာတ်ခုံပေါ် ထွက်လာလာချင်း လူကောင်းအဖြစ်ဖြစ်စေ၊ လူယုတ်အဖြစ်ဖြစ်စေ ထိုဇာတ်ကောင်၏ အမူအကျင့်များကိုသာ တစ်ကွက်ပြီးတစ်ကွက် တင်ပြသွားကာ လူကောင်း၊ လူယုတ်သဏ္ဍာန် ပေါ်စေ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်ကို မသိသူတို့သည် ဂျူးလီယက်ဆီဇာတွင် ဘရူတပ်ကို လူယုတ်ဟု ပြောလေ့ရှိပေသည်။

သို့အားဖြင့် ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များသည် လူ့လောကဇာတ်လမ်းများ ဖြစ်၏။ ရှိတ်စပီးယား၏ ဇာတ်ကောင်များသည် လူ့လောက ဖွဲ့စည်းပုံကိုလိုက်၍ လုပ်ရသော နေ့စဉ်အလုပ်များကို စုပေါင်း၍ ထိုဇာတ်ကောင်များသည် ဆိုးသော်ဆိုးရ၏၊ ကောင်းသော်ကောင်းရ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များမှာ ဘဝနှင့်ဟပ်မိ၊ အင်းကိုက်သော ပြဇာတ်များဖြစ်၏။ ရှိတ်စပီးယားသည် ကောင်းမည်ထင်က ရရာဇာတ်လမ်းကို ယူ၏။ ပြီးမှ ပြကွက်ဆင်ပြီး ဇာတ်ကောင်များကို ဖော်သွား၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ဇာတ်လမ်းအစများမှာ ယုံတမ်းထိုးဇာတ်ပမာ ဖြစ်နေသည်ဟုဆိုသော် ဆိုနိုင်ပေသည်။ သို့သော် ဤဇာတ်လမ်းစပုံကြောင့် ရှိတ်စပီးယားကို အပြစ်မပြောနိုင်ချေ။ နောက် ကပြသွားသော အခန်းများအပေါ်တွင်သာ မူတည်၍ အကျိုးအပြစ် ပြောရပေမည်။ ပဋ္ဌာနှင့်ဒါသ ပြကွက်တစ်ကွက်တည်းတွင် လင်မြွေပေါက်၊ သားစွန်ချို၊ တစ်ယောက်ရေနှစ်ဟူ၍ သုံးခုစလုံး တစ်ပြိုင်နက်မဖြစ်နိုင်ဟု အပြစ်ဆိုကာပယ်က ပဋ္ဌာ မလွမ်းနိုင်တော့ချေ။ မပဋ္ဌာတွင် “ကပ်ပရာနိမ်းဟေး” သည့်အဖြစ်ကို ဖော်ရမည့်အတွက် ပြကွက်တစ်ကွက်တည်းတွင် ကြမ္မာ ဆိုးသုံးခု ဆိုင်ပေးရပေသည်။ သို့ ဆိုင်ပေးသည်ကို ပရိသတ်က လက်ခံရပေ၏။

ထိုနည်းတူစွာ ဘုရင်လီယာက ချစ်ပါသည်ဟူသော စကားသုံးလုံးအတွက် မိမိတိုင်းပြည်ကို သုံးစိတ် စိတ်၍ သမီးသုံးယောက်အား ဝေသည့် အခန်းကို မဖြစ်နိုင်ဘူးဟု မပယ်ဘဲ လက်ခံရပေသည်။ ကုန်သည်ရင့်မာကြီးက မိမိအသားကိုပေါင်၍ ဂျူးလူမျိုးထံ ငွေချေးရသော အခန်းကိုလည်း လက်ခံရပေသည်။ ဟင်းမလက်တွင် တစ္ဆေပေါ်ပုံကိုလည်း လက်ခံရပေသည်။ ဤအကြောင်းအချက်များမှာ ဇာတ်ကွက်ဖော်ရန် ‘ခြေဆင်း’ များသာ ဖြစ်ပေသည်။ ပွဲကြည့်ပရိသတ် စိတ်ဓာတ်ကို ဆွဲဆောင်ဖို့ရာ၊

ပွဲကြည့်ပရိသတ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရရှိဖို့ရာမှာ ဇာတ်လမ်းခြေဆင်းကို ပဏာမပြရပေသည်။ သို့ ပဏာမခြေဆင်း မဖော်ဘဲနှင့် မည်သည့်ဇာတ်ကောင်မှ ဖော်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ ပဏာမခြေဆင်းဖော်ပြီးမှ ဇာတ်ကောင်များကို ပြကွက် တစ်ကွက်ပြီးတစ်ကွက် ထိုးဖော်ပြရလေသည်။ ဇာတ်ကောင်များ ပေါ်လာသောအခါမှ မိမိဇာတ်လမ်းကို လိုသလို သယ်သွားနိုင်တော့သည်။ ရှိတ်စပီးယား၏ပြဇာတ်ကို ဖတ်သောအခါဖြစ်စေ၊ ကြည့်သောအခါဖြစ်စေ အဲလီဘောက်ခေတ် မျက်လုံးဖြင့် ဖတ်ရမည်၊ ကြည့်ရမည်ဆိုသော အချက်ကို သတိပြုရာသည်။

အချို့က ရှိတ်စပီးယားသည် ဘုရင်လီယာဇာတ်လာ ကော်ဒယ်လီယာကို သရုပ်ဖော်ရာတွင် လွန်လွန်းသည်ဟု အပြစ်ဆိုချင်ကြသည်။ ကော်ဒယ်လီယာသည် ဖခင်အိုကြီးအား အနည်းငယ် နှစ်သိမ့်စကားပြောလိုက်ရုံမျှဖြင့် တစ်ဇာတ်ထုပ်လုံး ရွှင်ပြုံးပျော်မွေ့ဖွယ် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ကော်ဒယ်လီယာသည် ရန်ရင်းလှသည်၊ ခေါင်းမာလှသည်၊ မိန်းမလွန်မိန်းမကျွံဖြစ်နေပြီဟု ဆိုကြသည်။ ထိုသူတို့သည် ကော်ဒယ်လီယာကိုသာ သတိရပြီး ရှိတ်စပီးယားကိုမူ မေ့နေသူများဖြစ်၏။ သူတို့လိုလားသကဲ့သို့ ကော်ဒယ်လီယာလည်း နူးညံ့သိမ်မွေ့ အဖေအလိုလိုက်ပြောတတ်သော မိန်းကလေးသာဖြစ်နေပါက ဘုရင်လီယာ ဇာတ်ထုပ်ကိုလည်း ဖော်စရာမလို၊ ရှိတ်စပီးယားဟုလည်း ကျော်စရာမလိုတော့ချေ။ ထိုသို့သောသူတို့သည် ပန်းချီကားကောင်းတစ်ချပ်ကို မချီးမွမ်းတတ်ဘဲ ချီးမွမ်းနေသူနှင့် တူ၏။ ပန်းချီကားကို မချီးမွမ်းတတ်သူတို့သည် “အကယ်၍သာ ဒီကားဘောင်ကြီး ဆီးမနေရင် ဒီကားကြီး သိပ်ကောင်းမှာပဲနော်။ ဒီစမ်းကလေး ပင်လယ်ထဲစီးသွားတာ မြင်ရမှာပဲ” ဟု ပြောကြ၏။ ပန်းချီမျက်စိဖြင့် ကြည့်တတ်သူတို့ကား ဤကားဘောင်ကြောင့် ဤတောတောင် ဤသို့လှနေပေတကားဟု ပန်းချီအစ ကားဘောင်က

သော သွေးတစ်စက် ဖက်နှင့်ထုပ်ထားမည်ဟု ပြောသူဖြစ်၏။ သဲကန္တာရ ထဲသို့ ယူသွားပြီး ကံအတိုင်း ဖြစ်လိုရာဖြစ် ပစ်ထားခဲ့မည်ဆိုလျှင် ထို ကလေးမကလေးကို ယူသွားပြီး ပစ်ထားခွင့်ရလေ၏။ သူသည် ရသော အခွင့်ကလေးကိုယူ၍ ကျေပွန်စွာထမ်းရ၏။ ဤတွင် အန်တီဂိုနပ်၏ အပိုင်းသည် ကုန်သွားတော့သည်။ သူ့ကို ရှိတ်စပီးယား မလိုတော့ချေ။ သူ့အား မင်းမှုထမ်းအဖြစ်က ဆုလာဘ်ပေး၍ ဘေးဖယ်ပစ်ထားနိုင်ပေ သည်။ သို့သော် ရှိတ်စပီးယားသည် ဤသို့ အေးအေးသက်သာ ဖယ်မ ထားလိုသောကြောင့် သဲကန္တာရတွင် ကလေးကို စွန့်ပစ်၍အပြီး ဝက်ဝံနှင့် ကိုက်၍ သတ်ပစ်ခဲ့၏။ ဤသို့လျှင် ရှိတ်စပီးယားသည် သူမလိုတော့ သော ဇာတ်ကောင်ကို ဖယ်ထုတ်ရာတွင် ဖယ်ပုံ ရက်စက်လှပေ၏။

စိတ်ကူးအကြွယ်ဆုံး၊ ပွဲကြည့်ပရိသတ် သံသယဖြစ်စရာ အရှင်း ဆုံး၊ ဇာတ်လမ်းနှင့်ဇာတ်ကောင် အညီဆုံးမှာ အော်သယ်လိုဇာတ်ထုပ် ဖြစ်၏။ မက်ဘက်မှာ ချွတ်ယွင်းသော ပြကွက်အချို့ပါ၏။ ဟင်းမလက် နှင့် ဘုရင်လီယာမှာလည်း ဇာတ်လမ်းသယ်ပုံ လိုသေး၏။ အန်တီဂိုနပ်နှင့် ကလီယိုပါထရာတွင် အချို့ပြကွက်များမှာ ရှေးဟောင်းနန်းတွင်းဇာတ် များနှင့် ယှဉ်ပေ၏။ ယေဘုယျအားဖြင့် ရှိတ်စပီးယားသည် ရှုပ်ပေ့ဆို သော ဇာတ်လမ်းကို ယူသော်ယူ၏။ သဘာဝမကျဆုံးသော ထိုးဇာတ်ကို လည်း ယူသော်ယူ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ အရှုပ်ဆုံးနှင့် သဘာဝမကျဆုံးကို ပေါင်းရုံး၍ ယူတတ်၏။ နောက်ရေးသော ဇာတ်ထုပ်များတွင်မူ သူသည် ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်ကို အနည်းငယ်မျှ စဉ်းစားကြည့်ဟန် မတူတော့ချေ။

အသက်အရွယ်ကြီးလာပြီး ဇာတ်ဆရာအဖြစ်မှ အနားယူချိန် နီး သောအခါ သူသည် မှားပုံတော်ဟာသဟူသော ဇာတ်ကောင်းများကို ရေး၏။ ထိုဇာတ်ထုပ်မှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချွတ်စွပ်ထားသကဲ့သို့ဟူသော

၁။ Comedy of Errors

အမြှာညီနောင်ဇာတ် ဖြစ်ပေ၏။ နောက် ဆင်ဘဲလိုင်ကို ရေးပြန်၏။ ဆင်ဘဲလိုင်မှာ “အာရုံခံစရာ များစွာပါ၏။ သဘာဝကျသော စကားပုံ အချို့နှင့် အခမ်းအနားကောင်းအချို့ပါ၏။ သို့သော် အာရုံခံစရာ စကား၊ အခမ်းအနားတို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကိုက်ညီခြင်းမရှိချေ။ ဇာတ်လမ်း၏ ယုတ္တိကင်းမဲ့ပုံ၊ နာမည်တို့ ရှုပ်ထွေးနေပုံ၊ ဇာတ်ကွက်များ မဖြစ်နိုင်ပုံ၊ ဇာတ်ကောင်တို့ သဘာဝမကျပုံတို့ကို ဝေဖန်နေလျှင် ဝေဖန်စရာမလိုသည့် အရာကိုမှ ဝေဖန်မှုပြုသဖြင့် ဝေဖန်သူသာ အပြစ်ရှိ၏” ဟု ဂျွန်ဆင် စကားအရ သိသာပေ၏။

ရှိတ်စပီးယားသည် ဇာတ်ရန်များကို ရေးရာတွင် တခြားပြဇာတ်ဆရာတို့ကဲ့သို့ ဇာတ်ရန်မည်ကာမတ္တ၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆမရေး။ အသားပေး၍ ရေးလေ့ရှိပေ၏။ ဤသို့ရေးခြင်းအားဖြင့် ရှိတ်စပီးယား၏ ဇာတ်ရန်များသည် တန်ဖိုးရှိသူများ ဖြစ်လာရ၏။ ဟင်းမလက်ဇာတ်တွင် “အော်ဆရစ်သည် ၊လအာတပ်၏ စကားကမ်းလှမ်းချက်ကို ဟင်းမလက်ထံသို့ ပို့ရန်သာ ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ထက်ပို၍ လအာတပ်တွင် အလုပ်မရှိချေ။ သို့သော် ရှိတ်စပီးယားသည် ဟင်းမလက်နှင့် ဒီဟော်ရေရှိတို့ လအာတပ်အကြောင်းကို အချီအချ ပြောကြရာက ထိုစဉ်က နန်းတွင်းခလေးကို ပေါ်စေခဲ့၏။ လအာတပ် စကားပြောသိမ်မွေ့ပုံ၊ စာရေးကျွမ်းကျင်ပုံတို့မှာ ထိုခေတ်နန်းတွင်းသားတို့၏ အမူခလေးအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။

ထို့ပြင် ရှိတ်စပီးယားသည် ပြဇာတ်ရည်ဝလှ၊ ဉာဏ်ကြွယ်လှရကား အချို့ဇာတ်ရန်များမှာ လိုသည်ထက် ပိုပင်ပိုသွားတတ်ပေ၏။ ထိုဇာတ်ရန်များမှာ ဇာတ်လမ်းတွင် လိုသည်ထက်ပို၍ ကောင်းသွားတတ်

၁။ Osric
 ၃။ Horatio

၂။ Laertes

သဖြင့် သူတို့အား ဖြုတ်ပစ်ရန် မတတ်သာဘဲ ရှိတော့၏။ ။ အတုံ့အတင် တွင် ဇာတ်ရန်ဖြစ်သူ ဘာနဒင်မှာ အကွက်ဆိုက်သော်လည်း မဖြုတ်နိုင် အောင် ကောင်းနေသူဖြစ်၏။ မူလ အီတာလျံဇာတ်လမ်းတွင် အစ်စဘဲ လာသည် သူ့နောင်တော်၏အသက်ကို ကယ်ဆယ်ရန် အမတ်ယုတ် အလိုသို့ လိုက်ခဲ့ပြီးမှ ထိုအမတ်ယုတ်သည် ကတိဖျက်ကာ ကလော်ဒီယိုကို ထောင်ထဲတွင်ပင် သတ်ပစ်ရန်လုပ်၏။ ရှိတ်စပီးယားမတိုင်မီ ရှေးဦးစွာ ထိုဇာတ်ထုပ်ကိုခင်းခဲ့သူ ဂျော့ဂျွန်စတုန်သည် ကလော်ဒီယို ခေါင်းကို သေပြီးရာဇဝတ်ကောင်ခေါင်းနှင့် အစားထိုးရန် ထောင်မှူးအား လက်ဆောင်ပေးပြီး ကပြခဲ့လေသည်။ ရှိတ်စပီးယားလက်ထက်သို့ ရောက်သောအခါမူ ဘာနဒင်ဟူသော အသတ်ခံရဆဲဆဲ အကျဉ်းသမား တစ်ယောက်ကို ထည့်ထား၏။ ဤဘာနဒင်၏ခေါင်းနှင့် ကလော်ဒီယို ၏ခေါင်းကို လဲရန်ရည်ရွယ်ရင်းဖြင့် ထည့်ထားခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော် ဘာနဒင်၏သရုပ်ကို ဖော်ရာတွင် ရှိတ်စပီးယားသည် အလွန်ကောင်း အောင် ဖော်ထားမိနေရကား သူ့အားသတ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ဘာနဒင်ကိုမသတ်လျှင် ကလော်ဒီယို ခေါင်းဖြတ်ခံရမည်။ ကလော်ဒီယို လည်း ခေါင်းဖြတ်ခံရမည့် ဇာတ်လမ်းမဟုတ်။ ဤတွင် ရှိတ်စပီးယား သည် နည်းလမ်းရှာရ၏။ သူ့ရှာထည့်သော နည်းလမ်းကား ရိုဂိုဇင် ဟူသော ကလော်ဒီယိုနှင့်တူသူ ပင်လယ်ဓားပြတစ်ယောက်သည် ထို အချိန်တွင် အဖျားရောဂါဖြင့် သေဆုံးသွားပြီဟူသော နည်းလမ်းပင်ဖြစ် ပေ၏။ ဤသို့လျှင် ရှိတ်စပီးယားသည် ဇာတ်ရန်ကို ဂရုစိုက်လှ၍ ဇာတ်

၁။ Measure for Measure ၂။ Barnardine
 ၃။ Isabella ၄။ Claudio
 ၅။ George Whetstone ၆။ Rogozine

ကွက်ဖန်တီးခဲ့ရပေသည်။

ရှိတ်စပီးယားသည် သူ၏ အဓိကဇာတ်ကောင်များကို ဖော်ရာ၌ ဇာတ်ကပြသွန်သင်သူ ဇာတ်ဆရာများ ယောင်ယောင်မှားမှားဖြစ်အောင် ဖော်တတ်၏။ ဗင်းနစ်မြို့ကုန်သည်ကြီးတွင် အဓိကဇာတ်ဆောင်သော ဇာတ်ကောင်မှာ ရှိုင်းလော့ဖြစ်၏။ ရှိုင်းလော့မှာ ဂျူးလူမျိုးဖြစ်ရာ ထိုခေတ်က ဂျူးကို ဘီလူးသဘက်ထက် မုန်းနေသောခေတ်ဖြစ်၏။ သို့သော် ရှိတ်စပီးယားသည် ထိုဂျူးကို ဘီလူးအဖြစ် သက်သက်ဖော်သည်မဟုတ်၊ လူ့လောကတစ်ခုလုံးက ဝိုင်းပယ်နှိပ်စက်ထားသဖြင့် ဘီလူးဖြစ်နေရသည့် သဘောဖြင့် ဖော်ထားပေ၏။ ရှိုင်းလော့ ပြောစကားတွင် “ငါသည် လူသားဖြစ်၏။ သင့်အသားလှီးလျှင် သွေးထွက်သကဲ့သို့ ငါ့အသားလှီးလည်း သွေးထွက်၏။ သင့်အနာ ဆေးထည့်က ပျောက်သကဲ့သို့ ငါ့အနာ ဆေးထည့်လည်း ပျောက်၏” ဟု ဆိုထားရာ ဘီလူးပြောသော လူစကား ဖြစ်နေ၏။ ဤတွင် ရှိုင်းလော့မှာ “မုန်းချစ်သနား” ရုပ်ပေါ်နေ၏။ အဘယ်ဇာတ်ဆရာသည် ရှိုင်းလော့၏သရုပ်ကို ဟုတ်မှန်တိကျအောင် အဘယ်သို့ဖော်မည်နည်း။

ရှိတ်စပီးယား၏ အဓိကဇာတ်ကောင်နှင့် ဇာတ်ရန်တို့မှာ မိလိန္ဒ ပဉ္စာလာ ရှင်နာဂသိန်အမေး၊ မိလိန္ဒအဖြေနှင့် တူပေ၏။ “အရှင်မင်းကြီး၊ တံပိုးကျည်သည် လှည်းလော၊ မဟုတ်ငါ့ရှင်။ ဝင်ရိုးသည် လှည်းလော၊ မဟုတ်ငါ့ရှင်။ ပုံတောင်းသည် လှည်းလော၊ မဟုတ်ငါ့ရှင်။ အအိမ်သည် လှည်းလော၊ မဟုတ်ငါ့ရှင်။ ထောက်ပုံတောင်းကန့်သည် လှည်းလော၊ မဟုတ်ငါ့ရှင်။ အဘယ်သည် လှည်းနည်း မင်းကြီး။ တံပိုးကျည်၊ ဝင်ရိုး၊ ပုံတောင်း၊ အအိမ်၊ ထောက်၊ ပုံတောင်းကန့်တို့ကို စုပေါင်းမှ လှည်းဖြစ်၏ ငါ့ရှင်” ဟူသကဲ့သို့ ရှိတ်စပီးယား၏ ဇာတ်ကောင်တို့ကို တစ်ကောင်စီ ခွဲကြည့်၍မရ။ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ဆက်ကြည့်မှသာ အရသာ

ပေါ်ပေ၏။ ဟင်းမလက်ဇာတ်မှ ဘုရင်ကို သတ်သတ်ခွဲကြည့်လျှင် ရွံ့ရုပ်
သာဖြစ်၏။ ဟင်းမလက်နှင့်တွဲကြည့်မှ ဘီလူးရုပ်ဖြစ်မှန်း သိသာ၏။
ထို့ပြင် တစ်ဇာတ်ထုပ်မှ ဇာတ်ကောင်ကို အခြားတစ်ဇာတ်ထုပ်မှ ဇာတ်
ကောင်နှင့် ယှဉ်ဖက်ကြည့်ရ၏။

ရှိတ်စပီးယားသည် ပွဲကြည့်ပရိသတ်တို့၏ အာရုံကို သည်းမခံနိုင်
အောင် ဆွဲထားတတ်သူဖြစ်၏။ ဗင်းနစ်မြို့ကုန်သည်ကြီးတွင် အမှုအခင်း
စစ်ပြီးသည်နှင့် ပျော်ကွက်ရောက်တော့မည်ဟု ပရိသတ်များ အားထား
မျှော်လင့်နေစဉ် လက်စွပ်ပြဿနာဖော်ပေးပြီး အာရုံကိုဆွဲထားခဲ့၏။
လူတို့၏ဘဝ အလွမ်းနှင့် အဆုံးသတ်မည်၊ အသောဖြင့် အဆုံးသတ်မည်
ကို ဆုံးဖြတ်တတ်သော ရမ္မက်တဏှာတို့ကို ရှိတ်စပီးယားသည် နာနာ
ဘာဝ၊ ဝိနာဘာဝတို့ဖြင့် တင်စား၍ပြပေ၏။ ရှိတ်စပီးယား၏ စုန်းမများ၊
တစ္ဆေများသည် အလကားသက်သက် ဇာတ်စင်ပေါ်တက်လာသော
သူများ မဟုတ်ကြ၊ လူတို့ အတွင်းစိတ်သဏ္ဍာန်ကို ဖော်ပြသော သရုပ်
ကောင်အဖြစ် တက်လာခြင်းဖြစ်ပေ၏။ ထိုစုန်း၊ တစ္ဆေတို့မှာ လူတို့
အတွင်းစိတ်ထားမှ ဖြစ်လာသော သတ္တဝါများဖြစ်ကာ မိမိတို့သခင် လူကို
ပင်လျှင် အာဏာထားပြီး မိန့်ကြားခိုင်းစေတတ်ကြောင်း ပြသပေ၏။
တစ်နည်းအားဖြင့် လူ့စိတ်သည် လူ့ရန်သူဟု ဆိုလိုပေ၏။ မက်ဘက်
သည် မာနကြီးထောင်လွှားရာမှ စုန်းမများနှင့် ရန်သတ္တရဖြစ်ကာ အကျူး
ကျူးအလွန်လွန် မှားယွင်းသွားရ၏။ ခမည်းတော် နတ်ရွာစံ၊ မယ်တော်
က ဇာဂတန်သည်ကို ပရိဒေဝ တောက်လောင်နေခဲ့သော ဟင်းမလက်
သည် ဒွိဟသံသယတရား ပွားများမှိုင့်တွေချကာ နောက်ဆုံး လူကိုယ်
တိုင် သေရ၏။

တဏှာရာဂ ကြီးမားစွမ်းထက်ပုံကို ရှိတ်စပီးယားသည် သူကသော
ဇာတ်ထုပ်များတွင် ချစ်ဝင်္ကံပါ ရိုက်၍ပြခဲ့၏။ လူတိုင်းထံသို့ မရဏ

တရားသည် လာရောက်သကဲ့သို့ တဏှာရာဂသည်လည်း နန်းတွင်းလူ
 ရွှင်တော်ထံဖြစ်စေ၊ မှူးကြီးမတ်ရာထံဖြစ်စေ၊ ခရီးသွားယောက်ျားထံ ဖြစ်
 စေ၊ ဣန္ဒြေကြီးသည့် အပျိုကြီးထံဖြစ်စေ လာရောက်မွေ့တတ်ပေ၏။
 မည်သူမျှ ဧည့်မခံဟု မရှိ၊ မည်သူမျှ ဧည့်ခံစရိတ်ကို တွက်သည်ဟုလည်း
 မရှိ။ ဤကဲ့သို့ ရှိတ်စပီးယားသည် လူ့စိတ်အာရုံနှင့် ကာမဂုဏ်တဏှာ
 တို့အကြောင်းကို ပြဇာတ်အသီးသီးတွင် ရေးသားခဲ့ရာ ရှိတ်စပီးယား၏
 ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရွှေပွဲလာတို့အား သင်ခန်းစာရစေတော့ဟု ရေးခဲ့ပေ
 သလောဟူသည့် ပြဿနာပေါ်လာပေသည်။

ထိုပြဿနာကို အမှန်ဆုံးဖြေသူမှာ ဘဲလေစ်ဖြစ်၏။ “ရှိတ်စပီး
 ယားသည် စာရေးဆရာများအနက် သင်ခန်းစာပေး၍မရေးဆုံး စာရေး
 ဆရာဖြစ်၏။ သင်ခန်းစာဆိုသည်ကား မထောက်မညှာသော သဘော
 ပါ၏။ ရှိတ်စပီးယားကား လူ့သဘာဝကို ညှာတာထောက်ထားသူဖြစ်
 ၏။” ဟု ရေးထားသောကြောင့် ရှိတ်စပီးယားပြဇာတ်မှ သင်ခန်းစာရှာရန်
 ခဲယဉ်းပေသည်။ သင်ခန်းစာယူတတ်သူတို့သည် သူတို့သတ်မှတ်ယူဆ
 ထားသော သင်ခန်းစာပေါ်ထက်လွန်၍ မကျင့်ကုန်။ အကြင်နေရာသည်
 မကောင်း၊ ထိုနေရာသို့ သူတို့မသွားကုန်။ အကြင်သူသည် မကောင်း၊
 ထိုသူကို သူတို့ရှောင်ကုန်၏။ အကြင်အကြောင်းသည် မကောင်း၊ ထို
 အကြောင်းကို မပြောကုန်။ သူတို့သင်ခန်းစာမှာ ရှုတ်ချခြင်း၊ ပိတ်ပင်ခြင်း၊
 ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပြီးကုန်၏။ လူ့လောကတွင် သူတို့ရှောင်သမျှကို
 ပြဇာတ်တွင်လည်း ရှောင်လို၏။ ဤသို့ရှောင်ကြရာက သူတို့သည်
 ရှိတ်စပီးယားကို ရှောင်မိရက်သားဖြစ်နေ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ရှိတ်
 စပီးယားသည် လောကတွင် ဘာမျှမရှောင်ဘဲ ပြဇာတ်ထဲတွင်လည်း

၁။ Hazlitt

မရှောင်ဘဲရေးသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်လာ မိန်းမများမှာ သဘောလက္ခဏာချင်း တူညီကြ၏။ ဇာတ်ထုပ်တိုင်းမှ မိန်းမအသီးသီး ပြောပုံမှာ တူညီကြ၏။ မိန်းမတိုင်း ရှေ့ရေးကို ပြတ်သားစွာ မြင်ထားသည့်အနေဖြင့် ပြော၏။ စိတ်ကူးယဉ်ပြီး စကားပြောလေ့မရှိ၊ ပြတ်ပြတ်တောက်တောက် ပြောလေ့ ရှိ၏။ ထိုသို့ ဇာတ်ထုပ်တိုင်းမှ မိန်းမတိုင်း၏ အမူအကျင့်မှာ တူညီလွန်းရ ကား ကဗျာဆရာ ပုပ်က “အားလုံးပြောကြသော စကားများကို ပြောသူ အမည်မထည့်ဘဲ ရေးလိုက်သော် မည်သည့်စကားကို မည်သူမဆို ပြော နိုင်ပေလိမ့်မည်” ဟု မှတ်ချက်ချပေသည်။

သူ့ယောက်ျားများမှာကား မိန်းမများကဲ့သို့ အလုပ်သမားများ မဟုတ်၊ စိတ်ကူးယဉ်သမား၊ အတွေးသမားများသာ ဖြစ်ကြ၏။ စိတ်ကူး ထုတ်လွန်း၊ တွေးလွန်း၍ ဒုက္ခတွေ့ကြကုန်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရှိတ် စပီးယား၏ ယောက်ျားများမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားနေသူများသာ ဖြစ်ပေ၏။ မိန်းမများသည် မိမိတို့ အတွင်းတစ်ဏှုပတ္တိဉာဏ်အရ ပြုလုပ် ကြသူများဖြစ်၏။ စဉ်းစားဝေဖန်ပြီး ပြုလုပ်ကြသူများ မဟုတ်ကုန်။ ၎င်းတို့အတွင်းစိတ်မှ ရုတ်တရက် ပေါ်ထွက်လာသော အကြံဉာဏ်ကို သူသဘောတူ လက်ခံလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုအကြံ၊ ထိုအလုပ် တော်၏ မတော်၏ စဉ်းစား၍မနေဘဲ ပြုလုပ်တတ်ကြလေသည်။ ရှိတ် စပီးယား၏ မိန်းမများမှာ မိန်းမသားပီသသူများ ဖြစ်ကြ၏။ “မင့်စိတ် ကြိုက်” တွင် ညီမဖြစ်သူက လမ်းတစ်လျှောက် ဆူးချုံများပေါ်လှသည့် အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ညည်းညူသောအခါ ၂ဆီလီယာက “လမ်း ဟောင်းကိုမလိုက်ရင် တို့ထဘီ ဆူးငြိလို့ကုန်မှာပဲ” ဟု ပြောခဲ့သည်။

၁။ Pope

၂။ Celia

လိမ္မာပါးနပ်၍ သတ္တိကောင်းသူတစ်ယောက်ဖြစ်သော ရိုစလင်ကလည်း သူ့ချစ်သူက သွေးစွန်းနေသော လက်ကိုင်ပဝါမြင်စဉ် စိတ်ထဲ၌ မည်သို့ ဖြစ်သနည်းဟု မေးသောအခါ “သွေးစွန်းတဲ့ လက်ကိုင်ပဝါမြင်ပြီး မူးမေ့ သွားကာ ကလေးလို လန့်အော်မိလား မေးတာဟာဖြင့် အိမ်မှာသာဆို အော်လည်းအော်မိမယ်၊ မေ့မြောပြီးလည်းသွားမယ်” ဟု မိန်းမတို့ နဂို ဇာတိကို ရိုးရိုးပင် ဖော်ပြခဲ့ပေသည်။ အာဇာနည်ဘုရင်မဖြစ်သော ကလီယို ပါထရာပင် လင်ယောက်ျားတို့အပေါ်ဝယ် မိန်းမသားတို့ ထားမြဲမေတ္တာ ဖြင့် “မောင်တော်ရွှင်ပျော်နေမှ ကျွန်မညှိုးလျော်နေတယ်လို့ ပြောပါ” ဟု လင့်စိတ်ဒုက္ခ ပိုသည်ထက်ပိုမည်ကို မကြည့်လိုသော မိန်းမကောင်း တို့ မှာနည်းအတိုင်း မှာခဲ့လေသည်။

မိမိချစ်သူအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရသော စေတနာမေတ္တာတို့မှာ မိန်းမသားတို့၏ ထွက်သက်ဝင်သက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤမိန်းမတို့၏ မေတ္တာ၊ ဤမိန်းမတို့၏ စေတနာကို ဖော်ပြသော အခန်းများမှာ ရှိတ်စပီးယား ပြဇာတ်များ၏ နေရောင်ခြည်ပင် ဖြစ်ပေ၏။ နေရောင်ခြည်တို့မှာ တစ်ခါတစ်ရံ တိမ်ဖုံး၍သွား၊ တစ်ခါတစ်ရံ မိုးသက်ဆင်၍ နေမမြင်ဘဲ ရှိသော်ငြားလည်း မည်သည့်အခါမျှ နေပျောက်၍ အမှောင်ရောက်သည် ဟု မရှိဖူးချေ။ ထိုနည်းတူ ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်လာ မိန်းမတို့၏ စေတနာ၊ မိန်းမတို့ ထားရှိတတ်သော မေတ္တာများမှာ ဇာတ်လမ်းသဘော အရ ရံဖန်ရံခါ ဖုံးကွယ်နေတတ်ခဲ့သော်လည်း ဇာတ်သိမ်းသောအခါမူ အကွင်းသား အထင်းသား ပေါ်လာမြဲဖြစ်လေသည်။ အသောတွင် ရှိတ်

၁။ If you find him sad,
Say I am dancing; If in mirth, report
that I am sudden sick